

DIPLOMADOLGOZAT

Előd Eszter

2025

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet,

Településmérnök mesterképzés szak

Szolnok Déli városrészében új alközpont létrehozása

Szolnok déli áramlása

Belső konzulens: Teremy Viktória PhD

Készítette: Előd Eszter

Budapest

2025

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	5
2. SZOLNOK BEMUTATÁSA	6
2.1. Elhelyezkedés, lehatárolás	6
2.2. Történeti áttekintés	7
3. TERVI ELŐZMÉNYEK	11
3.1. Országos területrendezési terv	11
3.2. Településfejlesztési koncepció	12
3.3. Integrált településfejlesztési stratégia	14
3.4. Fejlesztések összefoglalása városrészenként	15
3.5. Településszerkezeti terv	16
3.6. Helyi építési szabályzat szabályozási terv	17
4. TELEPÜLÉSSZERKEZETI VIZSGÁLATOK	19
4.1. Regionális szerep	19
4.2. Városrészek	19
4.3. Demográfia	20
4.4. Lakásállomány	23
4.5. Intézményi ellátottság	25
4.6. Településszerkezeti kapcsolatok	28
4.7. Közlekedési- és infrastrukturális vizsgálat	29
4.8. Közmű	40
4.9. Táji és zöldfelületi adottágok	42
4.10. Vízrajz	43
5. VÁROSÉPÍTÉSZETI VIZSGÁLATOK	45
5.1. Területhasználat	45
5.2. Karakter	46
5.3. Épített környezeti területi védelmek	47
5.4. Épületállomány	48
6. HELYZETÉRTÉKELÉS	49
6.1. SWOT analízis	49
6.2. Probléma térkép	49
6.3. Értéktérkép	51

7. FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ	54
7.1. Célrendszer	54
7.2. Átfogó fejlesztési koncepció.....	55
7.3. Zóna, területi elnevezések	56
7.4. Közlekedés koncepció	57
7.5. Zöldfelületi koncepció	58
8. KÖRNYEZETALAKÍTÁSI TERV.....	59
8.1. Bontási javaslat.....	59
8.2. Területszerkezet	60
8.3. Közlekedési rendszer	61
8.4. Zöldfelületi rendszer	63
8.5. Funkciók	64
8.6. Előképek, karakter	67
8.7. Identitás, lakosság.....	70
9. TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV MÓDOSÍTÁS.....	71
10. SZABÁLYOZÁS	72
10.1. Szabályzási koncepció	72
10.2. Egyszerűsített építési szabályzat.....	72
11. ÖSSZEGZÉS	75
12. IRODALOMJEGYZÉK	76
13. ÁBRAJEGYZÉK.....	78
14. MELLÉKLET JEGYZÉK	79

1. BEVEZETÉS

Családi kötődés révén gyermekkorom óta mindig szívesen sétáltam Szolnok belvárosában, akkor és most is gyakori cél volt a Tiszapart és a Tiszaliget elérése. A séták az utóbbi években már nemcsak élményszerűek voltak, hanem vizsgálódással teltek, olyan megállapításokkal, amely végül a diplomamunka tervem témája lett. A belvároshoz kapcsolódó Déli városrészt járva egy vegyes funkciójú, „magára hagyott”, az elmúlt idők nyomait is látványosan magánviselő területet láttam, ami számos lehetőséget kínált. Szolnok belvárosának dinamikus városi szövete után ez a területrészt elhanyagolt, repedezett. Úgy éreztem érdemes új funkciókat teremteni, életet, lendületet adni ennek a területnek, lakóterületet növelni, a fiatalok számára fiatalos és modern közeget teremteni a természet közelében. Újragondolni, közösséget teremteni és egy élhető városrészt kialakítani, amire a hosszú távon szüksége van a városnak. Ez a lehetőség indított el a gondolkodásban, ami számos kihívást jelentett számomra a folyamat során.

Igyekeztem szimbólumot találni a terület koncepciójára, ami a Tisza, a természet közelségére és a városi igényekre reflektál. Így alakult ki a Szolnok déli áramlása név, amely új nevet ad a városrésznek, és a funkciók szerinti elnevezéssel segíti a tájékozódást a területen belül, valamint kötődést, identitást teremt az itt élők számára.

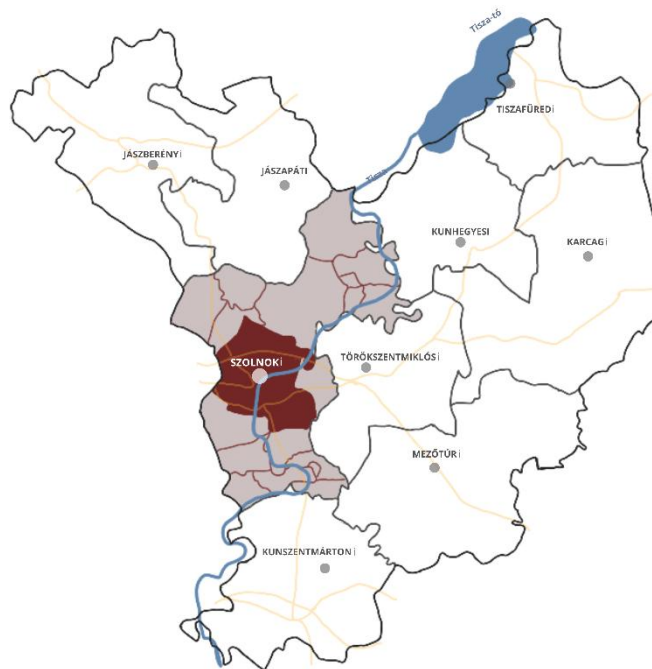
A terület újraélesztése során törekedtem a város ipari történetének épületemlékeit megőrizni, felszámolni azokat a zárványokat, melyek az új funkciók megteremtéséhez nyitnak fenntartható lehetőségeket, miközben a környezet és a közösség számára is előnyösek. A városrész revitalizációval új lakó, irodai és közösségi terek alakulnak, amelyek hosszú távon értéknövelő gazdasági hatásokkal is bírnak nemcsak a terület, hanem Szolnok városa számára is.

A városrész így magában hordozza a múlt örökségét és a jelenben teremti meg a jövő további lehetőségeit, nemcsak lakhatást és munkát kínál, hanem közösséget és identitást teremt a városlakók számára.

2. SZOLNOK BEMUTATÁSA

2.1. ELHELYEZKEDÉS, LEHATÁROLÁS

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Kelet-Magyarország középső részén helyezkedik el, az Észak-alföldi Régió részeként. Szolnok Megyei Jogú Város, Jász-Nagykun-Szolnok vármegyeszékhelye, járási központ, 7 vármegyével határosan helyezkedik el. Szolnok az Észak-Alföldi Régió egyik legnagyobb települése, földrajzi helyzeténél fogva az Alföld egyik legjelentősebb települése. Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében 78 település található, a Szolnoki járáshoz város (Besenyszög, Martfű, Rákóczi falva, Szolnok és Újszász) és 13 község (Csataszög, Hunyadfalva, Kőtelek, Nagykőrű, Rákócziújfalu, Szajol, Szászberek, Tiszajenő, Tizzasüly, Tiszavárkony, Tószeg, Vezseny és Zagyvarékas) tartozik. A járás területe 914,48 négyzetkilométer. Szolnok városának teljes területe 18723 hektár, 187,2 négyzetkilométer. (JNSZ, 2020) belterülete 38,6 km² külterülete 148,6 km².

1. ábra: Elhelyezkedés

A vizsgálataim fókuszterülete Szolnok Déli városrészében a Tisza jobb partján a belváros közvetlen közelében helyezkedik el. Határait északról a József Attila út és a Rákóczi út, keletről a Tisza folyó, nyugatról a Temető utca és a Tószegi út, délről a 4-es számú országos főútvonal alkotják. A diplomamunka tervezési területét északról az Indóház utca, keletről a Tisza folyó, nyugatról a Temető utca és a Raktár utca, és délről Szolnok város által tervezett híd határolja. (1. melléklet)

2. ábra: Lehatárolás

A vizsgálataim fókuszterülete Szolnok Déli városrészében a Tisza jobb partján a belváros közvetlen közelében helyezkedik el. Határait északról a József Attila út és a Rákóczi út, keletről a Tisza folyó, nyugatról a Temető utca és a Tószegi út, délről a 4-es számú országos főútvonal alkotják. A diplomamunka tervezési területét északról az Indóház utca, keletről a Tisza folyó, nyugatról a Temető utca és a Raktár utca, és délről Szolnok város által tervezett híd határolja.

2.2. TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Szolnok és környékének története egészen a kőkorszakig nyúlik vissza. A régészeti leletekből következtetve a település a népvándorlás és honfoglalás idején is lakott volt. A római korban észak-déli irányú vízi, és a kelet-nyugati irányú kereskedelmi útvonalak keresztezték egymást. Ezek tették Szolnokot a Tisza mellett klasszikus kereskedelmi és közlekedési csomóponttá, aminek jelentős hadászati szerepe is volt. Ez a csomóponti szerep a történelem viharainak kitetten tízennégyszer pusztult el, és fontosságának eredményeképpen újjult meg minden alkalommal.

A magyar feudális államszervezet kialakulásakor Szolnok neve már szerepel a megyék és várispánságok felsorolásában. Szolnok alapításának időszaka 1018-1038 közé tehető, nevét Zounok várispánról kapta. A tatárjárást követően a Tisza-Zagyva vizével táplált várárokkal védték a várost, majd a vár építése kő alapanyag hiányában palánkvárként épült. A város külső részének falait bástyákkal erősítették meg. A város 133 éves uralma 1552-ben kezdődik, amikor Szolnokot elfoglalják a törökök. A felszabadulást a város 1685. október 18-án élte meg. (VÁTERV95, 2015) Megváltozott a lakosság szerkezete,

lakosai jórész katonák voltak, polgári lakosságot csak különböző kedvezményekkel lehetett visszacsalogatni és letelepedésre bírni. Szolnok mezővárossá lépett elő, és az erdélyi sószállító útvonal egyik átrakodó állomása lett. A XVII. századra már városias életmód a jellemző, a hivatalos közigazgatás az 1700-as évek elejére tehető. Ettől az időtől datálják az első címert is; ekevas, búzakalász és a közép részen kivont kard szimbolizálja a város földművelő és védelmi szerepét.

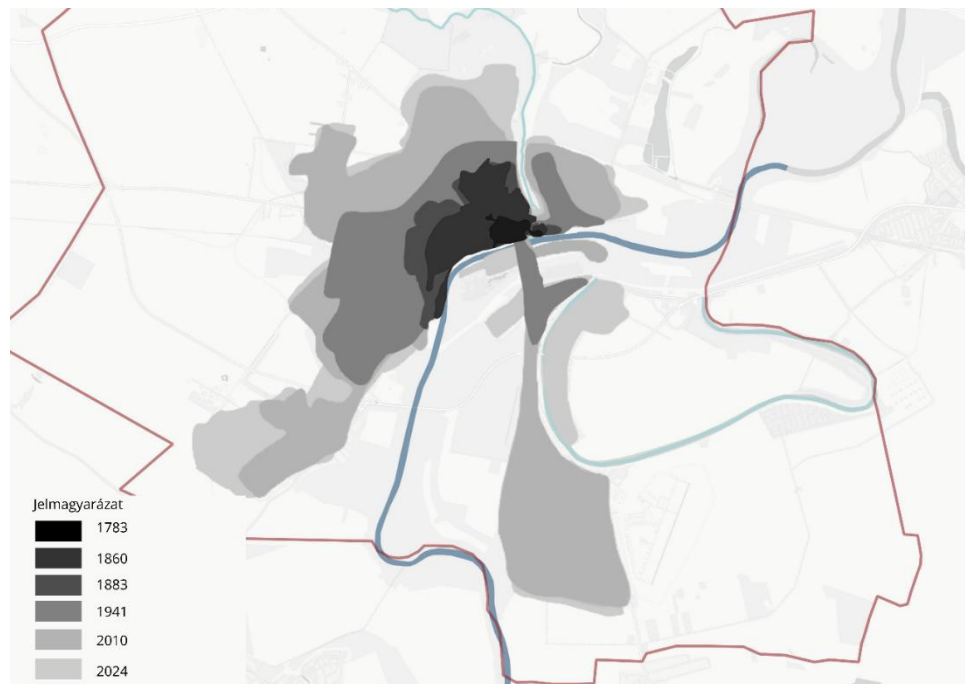
A Rákóczi szabadságharc korszakát újabb pusztulások és pusztítások jellemezték. Az 1710-es években romjaiból építette a várat Rákóczi fejedelem, de a város feletti irányítás az Osztrák Birodalom kezébe került. A vágyott polgári lét a Szatmári béke megkötése után indult el újra, amikor is megindultak az építkezések, a lakosság száma az 1710. év 1000 főről 70 év alatt 5800 főre emelkedett. (TAK, 2017)

A polgárosodással együtt járt a lakóházépítések számának növekedése 100-ról 850-re, ami egyértelműen alátámasztja az urbanizációs folyamat megindulását és fellendülését. A ferences rend templommal és rendházzal gyarapodott, meghatározó része lett a hitéletnek. A közlekedés, a kereskedelem, a szállítás és az ipar fejlődésével egyre képzetlenebbé vált a lakosság, de hangsúlyos maradt a mezőgazdasági területeken, kerteken, és legelőkön zajló gazdálkodás is. Városias beépítésűvé vált a Kossuth utca nyomvonala, a Tiszaparton a sóházak és a Ferences kolostor épületei láthatóak a térképen, valamint a Tisza-híd, és az akkor még álló középkori vár is látható.

A reformkorban megtörtént a Tisza szabályozása, az 1845-1846-os években megindul a gőzhajózás. Nagy lendületet kapott a közúti és vasúti fejlesztés. 1847-re épül ki a Pest-Szolnok vasútvonala. (TAK, 2017) A vasútállomás a gőzhajón érkező áruk átrakodása miatt került a Tiszaparra. Később a vasútállomás átkerült a jelenlegi helyére, de üzemelt még a Tiszaparti állomás is. Nagy áttörést és fejlődést jelentett a 1857-ben megépült a tiszai vasúti híd. A fejlődés új korszakot indított el, a mezővárosi szerepkör mellett egyre hangsúlyosabbá vált az ipar: vasúti járműjavító, fűrészüzem, cukorgyár, szeszgyár és gőzmalom létesült, mely a város déli területet foglalta el.

A második katonai felmérésen (1860) látszik, hogy a város kezd lineárisan elnyúlni a vasúti és kereskedelmi utak ÉNy-i irányban. A belváros szerkezetét ma is meghatározó Tiszapart, Kossuth utca és Baross utca, Ady Endre utca, a Tabán halmaz-települési szerkezete jól kirajzolódik. A Pest-Szolnok vasútvonala és a déli városrész ipari létesítményei funkcionálisan tagolni kezdték a Szolnokot. (INT-01)

A harmadik katonai felmérés térképén (1883) jól kivehető városszerkezet belső magja és a déli iparterület. (INT-01) A beépítettség már a Tisza és Zagyva területéig határolt, az Alcsi holtág még a folyó része. 1876-ban Szolnok megyeszékhellyé vált, ami közintézmények, mint Megyeháza, Városháza, Törvényszék, Közkórház, iskolák és szállodák építésének igényét a környező településekről érkezők ügyeinek intézése is generálta. A századforduló újabb fordulatot hozott a város infrastruktúrájában, kiépült a Szabadság tér, Kossuth Lajos utca, a főútvonalakat kőburkolattal látták el. 1926-os évek városrendezési terve alapján átépült a Tisza-part. A fürdő, a színház, a templom, a zsinagóga és a vele közvetlen kapcsolatban álló kialakított sétány francia kertépítészeti minta alapján készült parkrendszer ma is látható büszkeségei Szolnok városának. (IVS, 2013) A történelmi városközpontban maradt az egyház, a közigazgatás és a kereskedelem központja, míg a nyugatra és délre fejlődtek tovább az ipari övezetek.

3. ábra Szolnok városának területi növekedése, fejlődése

A világháború okozta súlyos károkat nehéz volt felszámolni. 450 ház romba dőlt, további 1000 épület sérült meg a támadások miatt. A hidegháborús évek laktanyaépítést eredményeztek, 7 laktanyával és repülőtérrel gyarapodott a város. (TAK, 2017) Ez a változás a mezőgazdaságról az ipar fejlesztésére tette a hangsúlyt, az erőszakos téveszesítés is ezt az irányt erősítette. A mezőgazdaságban termelt élelmiszereket helyben dolgozták fel, ezek kiszolgálására épült meg a cukorgyár, konzervgyár, papírgyár, állati-fehérje feldolgozó üzem. A Tiszai Vegyiművek is ebben az időben kezdte meg a

termelését. A hetvenes évekre jellemző politikai hatalom radikális városszerkezeti változásokat erőltetett a városra. Átépítették a városközpontot, megépítették a Szántó körutat. Az erőszakos szanálásoknak nem esett áldozatul a történelmi fontosságú útvonal: a Baross utca - Kossuth utca tengelye és a Tisza közötti területek. Ma is látható és jól körülhatárolható ez a térrész. Itt található a legtöbb védett épület, markáns jellemzőjeként a kisvárosi beépítés és a térfalak valamikori meglétének.

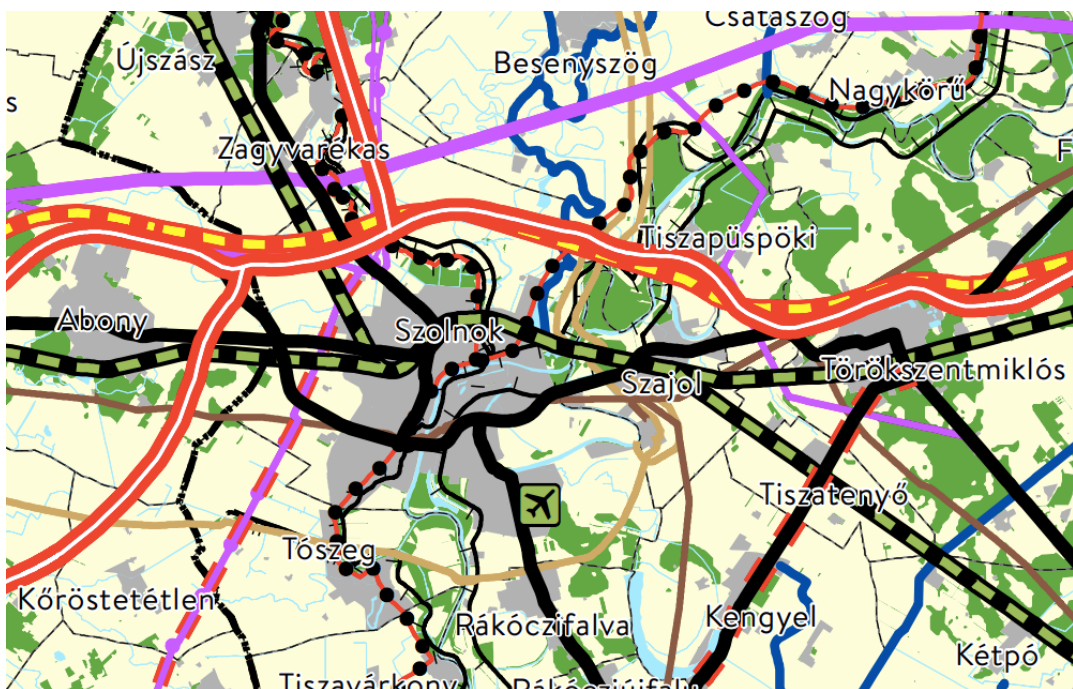
A szocialista városfejlesztés időszakában a lakótelepek építése főként a városközpontból kiindulva az északi és nyugati városrészt érintették, míg az ipari parkok, gyárak továbbra is a délnyugati, déli városrészben koncentráálódtak, fejlődtek tovább.

Az elmúlt évtizedben a város terjeszkedése délkeleti, nyugati és délnyugati irányban, a város peremvidékein figyelhető meg. Új lakóterületi, kereskedelmi, ipari és gazdasági övezetek jönnek létre.

3. TERVI ELŐZMÉNYEK

3.1. ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Jász-Nagykun-Szolnok vármegye esetében több, egymással összefüggő fejlesztési irányt jelöl ki. Fontos fejlesztési irányként jelöli ki a Vármegye fővárosi térséghez és az M1-M5 közlekedési tengelyhez való kapcsolódásának erősítését, amit a gyorsforgalmi úthálózat - M4, M8, M44 - kiépítésével, a vasúti infrastruktúra fejlesztésével, az innováció és gazdasági együttműködéssel valósulhat meg. Ezen felül a Vármegye versenyképességének növelése a Tiszántúlon új növekedési pólusok kialakítását és Szolnok térségi súlyának erősítését célozza. Az agrárium fejlesztés is fontos szerepet kapott a koncepcióban az együttműködésen alapuló termelési modellek, a tájfenntartó gazdálkodás, és a termelés bővítése által. A Vármegye fontos értéke a Tisza, így a Tisza köré kiemelt komplex fejlesztéseket alkottak meg, melynek célja, hogy a települések által összehangolt vízügyi, környezetvédelmi, energetikai, turisztikai fejlesztések által egy kiegyensúlyozott hálózat jöhessen létre. Továbbá fontos célként jelenik meg a Vármegye népességmegtartó képességének javítása, a leszakadó térségek és társadalmi csoportok felzárkóztatása. Ezen célokat a foglalkoztatási lehetőségek bővítésével, a lakosság képzettségi szintjének és egészségi állapotának javításával, a felsőoktatás fejlesztésével, valamint az intézményi infrastruktúra javításán keresztül érhető el.

4. ábra: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (forrás: INT-02)

3.2. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Szolnok városa komplex jövőképet fogalmaz meg, amely a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezet szempontjából is átfogó fejlődést céloz meg.

Szolnok, mint Vármegye székhely, a térségi és a város regionális szerepköreinek további megerősítését tűzte ki célul, melynek célterületeiben elsősorban a vármegyei közigazgatási szerepkörének korszerűsítése, a térség gazdasági irányítási rendszerének fejlesztése áll. Logisztikai szerepkörének kiteljesedéséhez a vasúti, közúti, vízi és a jövőben talán a légi közlekedési csomóponti adottságai járulnak hozzá, miközben betölti szervezési és munkahelyközponti szerepkörét is.

A Debreceni Egyetem Szolnok Campusa jelenleg a gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnök, kereskedelem és marketing, pénzügy és számvitel és turizmus vendéglátás képzési köre mellett a jövőben a tájgazdálkodás, vízgazdálkodás, klímaváltozás és a városi környezet szakmai képzési területeivel bővül. A felsőoktatás rendszerében Szolnok a kutatás és fejlesztés egyik kiemelkedő intézményévé válhat, a kutatási irányok és azok eredményei a jövőben a város és szélesebb a körben a térség számára is hasznosulást jelenthet, amely hozzájárul és közvetlenül is elősegíti a térség fejlődését. Ennek megvalósulásához szükséges és egyúttal elengedhetetlen is, hogy város a környezetében lévő kistérségi településekkel szorosabb együttműködésben legyen, ugyanakkor az együttműködés sikere a települések egymás közötti kapcsolatától, a partnerségre való törekvéstől és az egymásra épülő munkamegosztástól függ.

Az együttműködés irányait elsősorban a gazdaságban, a humán infrastruktúrában és annak intézményrendszerében, közlekedésben és a környezetvédelem és környezetgazdálkodás területeiben célozzák meg. A gazdaságban kiemelkedő jelentőséggel bírna a mezőgazdasági terményeket feldolgozó háttérpar megerősítése, a Tisza mentén területileg összefüggő tájgazdálkodási rendszer megszervezése és a térség számára különböző turisztikai csomagtervek kidolgozása. A humán infrastruktúrában és intézményrendszerben a közép- és felsőfokú oktatási, egészségügyi intézmények kapacitásának, az ezeket támogató szakmai és személyi összetételének és a minőségi követelmények összehangolása a jelentős, és a jelenleg fennálló társadalmi problémák közös megoldása. A közlekedésben irányadó a térségi fenntartható közlekedési rendszer kialakítása, annak összehangolt fejlesztése, a településeket összekapcsoló kerékpárút-hálózat kialakítása, a tiszai sport- és kishajózási létesítmények összehangolt telepítésével a vízi közlekedés lehetőségeinek növelése. A környezetvédelem és környezetgazdálkodás

területén fontos irányvonal a településgazdálkodási és infrastrukturális fejlesztés, valamint az együttműködés kialakítása a vízgazdálkodásban és az árvízvédelemben, az öko- és tájgazdálkodás terén a természeti erőforrásokkal való gondos gazdálkodás megfelelő térségi szintű elterjesztése.

A koncepció megalkotása során ágazati szintű jövőképek kerültek meghatározásra.

A város lakosságának jövőképe

Szolnok célja, hogy megállítsa a népességszám csökkenését, új lakhatási lehetőségekkel és újabb munkahelyek biztosításával csökkentse az elvándorlást, elősegítse és támogassa a fiatalok helyben maradását és letelepedését, a családalapítást és az ehhez szorosan kapcsolódó igények és szolgáltatások színvonalának emelését. Az életkörülmények javulásával, valamint a helyi közösségek és civil szervezetek együttműködésével, az élhetőbb városi környezet kialakításával pozitív változásokat indukálnak a város lakossága számára, aminek eredményeként várhatóan megvalósul a várt társadalmi kohézió és a közösségi élet minőségi fejlődése.

A város gazdaságának jövőképe

Szolnok infrastruktúrájának fejlődésével, városfejlesztési terveik megvalósulásával várhatóan egyre több tőkeerős, jellemzően a járműipar, a megújuló energiaipar, a gépgyártás és a mezőgazdasági feldolgozóipar területéről érkező, fejlett technológiát képviselő és innovációs készséggel rendelkező vállalkozás települ meg, amely jelenlétével számos új munkahelyet kínál a város és a térségben élők számára.

A meglévő ipari parkok főként a déli városrész déli részén kerülne bővítésre, míg az új ipari parkrész kialakítása a nyugati városrészben indul meg. Új telephelyek jönnek létre az alulhasznosított területek gazdasági célú újrahasznosításával, és a barnamezős területek rehabilitációjával.

A város infrastruktúrájának jövőképe

A kitűzött irányvonalak támogatják a városi intézményi ellátottsági színvonalának emelését, javulását, ezáltal csökkennek a városrészek közötti, jelenleg még fennálló egyenlőtlenségek, az önkormányzati bérlakásépítéssel enyhülnek a lakhatási nehézségek. A belvárosi úthálózat tehermentesítése a közúti forgalmi gyűrű első ütemének kiépítésével indul meg, melyet egy új, a Csáklya utca közelében lévő Tisza-híd tervezett megépülésével jelentősen csökkenti a városi Tisza-híd és a Százlábú-híd forgalmát.

A város táji és természeti környezetének jövőképe

Az éghajlatváltozás szélsőségeire a belterületi összefüggő közpark- és zöldfelületi rendszerek, valamint a belterületi határok menti erdősávok és dűlőfásítások megvalósításával készül fel Szolnok városvezetése. Több helyi természetvédelmi terület kerül kijelölésre, melyek aktív térré válnak a turizmus számára, a természetvédelem és a turizmus harmonikusan kiegészítheti egymást.

A város épített környezetének jövőképe

A városrendezési beavatkozások eredményeként a gépjárműforgalomtól részben elkülönített, illetve forgalomcsillapított területekből álló tér- és utcarendszer kialakításával létrejön egy gyalogosbarát városhasználati rendszer, amely összeköti a városközpontokat a város belső részeivel. A műemléki védettségű épületek mellett új közösségi funkciókat kapnak a helyileg védett, sajátos városi értéket képviselő épületek, ezzel egyedi városi hangulatot és épülethasználatot teremtenek. A Tisza-parti városrész megújul, a történelmi értékeket hordozó, idegenforgalmi nevezetességű épületek felújításra kerülnek, vegyes forgalmúvá válnak az utcák nagy része, és a jelenleg is igényelt gyalogos utcaként összeköttetést biztosítanak a Tisza-parti sétánnyal. A Tiszaliget többfunkciós rekreációs és idegenforgalmi célterületté fejlődik, ahonnan új gyalogos- és kerékpáros híd épül a Szandai rétek bevásárlóközpontja felé, ezzel közvetlen kerékpáros kapcsolatot teremtve a belváros és a bevásárlóközpont között. A belterületi alulhasznosított területek fokozatosan kihasználásra kerülnek, új funkciókkal és értékteremtő fejlesztésekkel gazdagítva a várost. (SZTFK)

3.3. INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Szolnok Integrált Településfejlesztési Stratégiája a Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazott célokat bontja tovább részletesebb, városrészekre lebontott célkitűzésekre és beavatkozási területekre. A stratégia keretében összesen 10 stratégiai célt és 71 tematikus célt határoztak meg, amelyek az egyes városrészek problémáira és fejlesztési lehetőségeire reflektálnak. A célok megvalósítása érdekében a város 15 különböző akcióterületet jelölt ki, amelyek célzott fejlesztéseket, beruházásokat irányítanak. A vizsgált területi szempontjából az alábbi célok és tematikus célok a fontosak. (IVS, 2020)

Stratégia célok

- Népeségmegtartó képesség javítása a városi kötődés erősítése, ifjúságpolitika.
- Munkahelyteremtés és a gazdaság versenyképességének növelése.
- Városi arculatépítés környezetfejlesztés és ökonomikus területgazdálkodás.
- Közösségi intézményellátás fejlesztése és lakásfejlesztés.

Tematikus cél

- Foglalkoztatási lehetőségek bővítése.
- Környezet- minőség javítása.
- A lakhatási lehetőségek javítása.
- A gyalogos közösségi utcák és terek bővítése.
- Lakásösszetétel javítása.
- Szociális bérlakások építés.

3.4. FEJLESZTÉSEK ÖSSZEFOGLALÁSA VÁROSRÉSZENKÉNT

Az alábbiakban összegzésre kerülnek az eddig hivatkozott fejlesztési tervekben megfogalmazott fejlesztési célok, akcióterületek, melyek a jövőben jelentősen befolyásolják Szolnok városszerkezetének funkcionalitásának, gazdaságfejlesztésének változásait.

A Nyugati és Déli városrészekben a már meglévő gazdasági területek bővítése, rehabilitációja, a barnamezős területek gazdasági és energetika hasznosítása, új inkubátorházak létesítése tovább erősítené a város funkcionális elkülönülését, így ezekben a városrészekben a fő hangsúlyt a gazdasági szerepkör kapná.

A Déli városrészben a Tisza-part mentén húzódó lakótömb rehabilitációjával a múlt emlékének megőrzése és a kor igényeinek megfelelő lakóterületek kialakítása lenne a követendő cél.

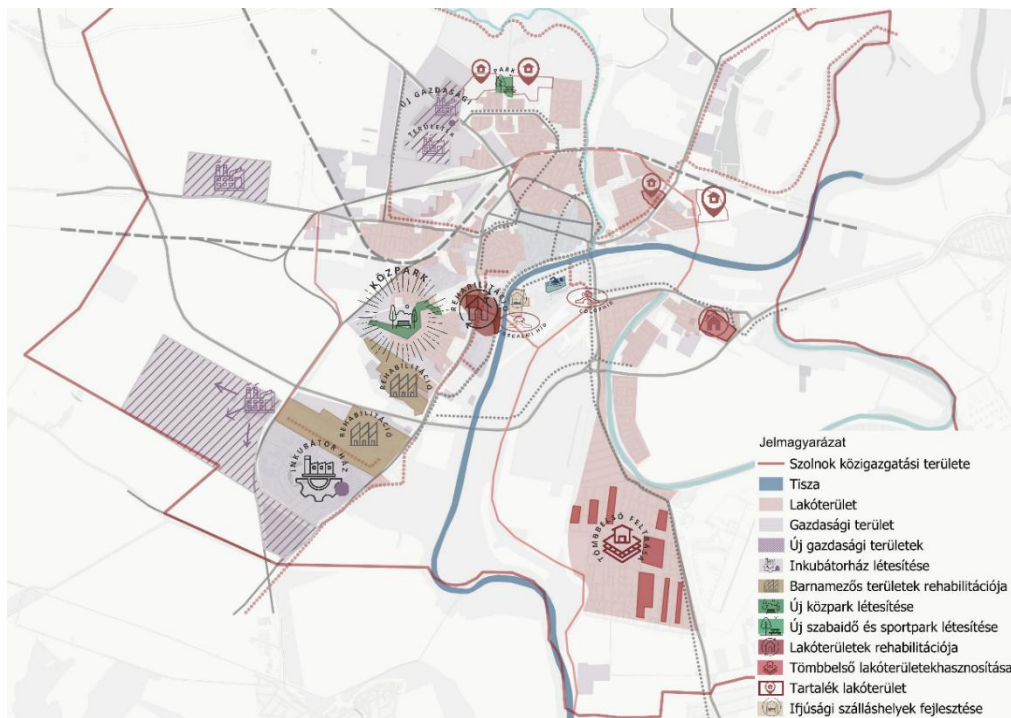
A zöldterület-fejlesztésével, új közpark létesítésével csökkennének a városrész környezeti terhei, mellyel a lakosság számára rekreációs lehetőséget biztosítanának.

A Széchenyi városrész sűrűn lakott területein új szabadidős és sportpark kialakítása szerepel a tervekben.

A Tiszaligetben az ifjúsági szálláshelyek fejlesztésével, megerősödne a város aktív sport-szabadidős kínálata, növekedne turisztikai vonzereje.

A Szandaszőlős városrészben tervezett tömbbelső feltárásával és hasznosításával új lakóterületeket hoznának létre, ezzel bővítve a helyi lakásállományt.

Összességében a fejlesztési irányok a már meglévő városszerkezet, a városrészek funkcióját és szerepkörét erősítik, ezáltal Szolnok jövőbeni fejlődése a funkciók területi koncentrációjára, a gazdasági, lakó- és rekreációs terek céltudatos erősítésére épülnek, ami hosszú távon hozzájárulhat a város regionális pozíciójának megszilárdításához.

5. ábra: Szolnok fejlesztéseinek összefoglalása városrészenként

3.5. TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV

Szolnok Településszerkezeti terve kijelöli a város területfelhasználási módját, védelem, korlátozások alatt álló területeket és városszerkezetet alakító nyomvonalas infrastrukturális elemeket és létesítményeket.

A tervezési területen és közvetlen környezetében beépítésre szánt területén belül egyéb ipari gazdasági építési övezet (Gipe), intézményi vegyes építési övezet (Vi) és kisvárosias intenzitású lakó építési övezetek (Lk) találhatóak.

Beépítésre nem szánt övezeteken belül közúti közlekedési terület övezete (Köu) vízgazdálkodási övezet- vízfelülete (Vv) és vízgazdálkodási övezet- árvízvédelem (Va) zöldterület (Z) és védelmi célú erdőterület (Ev) jelenik meg.

6. ábra: Településszerkezeti Terv kivágat (forrás: SZESZ)

3.6. HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT SZABÁLYOZÁSI TERV

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének Képviselőtestülete 12/2018. (V.11.) önkormányzati rendelettel fogadta el. 12/2018. (V. 11.) önkormányzati rendelet 8. melléklete tartalmazza szabályozási tervlapok jelkulcsát- a felületek, határvonalak, vonalas elemek, irányadó rajzi szabályozási elemeket, a rendezési zónák jeleinek és megnevezésének magyarázatának táblázatait.

7. ábra: Helyi Építési Szabályzat kivágat (forrás: SZESZ)

A vizsgált terület építési övezetei vegyes, városi zárt, és belvárosi besorolásúak. Az alábbi táblázatban (lsd. 8. ábra) a területre jellemző építési övezeti kódok magyarázatának néhány példája látható.

Építési övezet	Építészeti zónacsoport	Beépítési mód	Legkisebb kialakítható telekterület	Beépítettség megengedett legnagyobb értéke	Legkisebb megengedett zöldfelület	Legnagyobb épületmagasság
Vi 21 17558	vegyes	szabadonálló, telepszerű	1 000 m ²	40 %	45 %	10.5 - 33.0
Vi 21 19365	vegyes	szabadonálló, telepszerű	4 000 m ²	25 %	10 %	5 - 10.5
Gipe 20 07555	vegyes	adottságtól függ	1 000 m ²	40 %	45 %	5.- 10.5
Gipe 21 17555	vegyes	szabadonálló, telepszerű	4 000 m ²	40 %	45 %	5.- 10.5
Lk 30 52550	városi zárt	zárt sorú	180 m ²	40 %	45 %	adottságtól függ

8. ábra: Szabályozási Tervben meghatározott besorolás

4. TELEPÜLÉSSZERKEZETI VIZSGÁLATOK

4.1. REGIONÁLIS SZEREP

Szolnok a Jász-Nagykun-Szolnok vármegye legmagasabb települési szintjén áll, regionális központ és vármegyeszékhely szerepét tölti be 1876 óta. A vármegyéhez tartozó tizenhét településsel együtt változatos hierarchiát alkotnak.

Szolnok térségi központhoz szorosan kötődő, fejlett, folyamatosan fejlődő és jó intézményrendszerű falvak, valamint a térségi központhoz lazábban kötődő kistelepülések, önálló településcsoportként megjelenő és laza kötődésű falvak tagozódnak. Szolnokhoz szorosan kötődő Újszász és Besenyszög közlekedési, szolgáltatási-intézményrendszereinek fejlődésével erősítik a vármegyét. Az iparosodott és részleges vonzáskörzettel rendelkező falvak, mint Martfű és Rákóczi falva jelentős ipari és gazdasági háttérrel rendelkeznek. Jó intézményrendszerű falvak közül kiemelhető a vasúti csomópontként, jó közlekedési kapcsolataival rendelkező Szajol, és a funkcionális kapcsolatokkal rendelkező Zagyvarékas. A lazábban kapcsolódó kistelepülések között szerepel a főként a mezőgazdasági irányultságú Tiszajenő, az elszigeteltebb fekvésű Hunyadfalva és Tiszatenyő és településcsoportként megjelenő, laza kötődésű, saját identitással rendelkező falvak, mint Kőtelek.

Szolnok a térség igazgatási, kereskedelmi, közlekedési, oktatási, egészségügyi és idegenforgalmi központja, valamint forgalmas tiszai átkelőhely. Intézményrendszere a vármegye központi funkciójának megfelelő. Közigazgatási, igazságszolgáltatási, hatósági intézményei, könyvtára, felsőoktatási intézményei vármegye központi szerepét erősítik.

4.2. VÁROSRÉSZEK

Szolnokon hét városrész különíthető el. A Tisza bal partján helyezkedik el a Belváros, északra Széchenyi, északkeletre Alcsi, északnyugatra a Nyugati, délnyugat és délre a Déli városrész. A Tisza jobb partján helyezkedik el a Tiszaliget, Szandai rétek, délre Szandaszőlős városrész.

A városrészek kialakulását és elkülöníthető egységként való kezelését a történelmi múlt, a kiépült közút- és vasúthálózat, valamint a természeti környezet adottságai, a folyók medre és árterülete együttesen eredményezték.

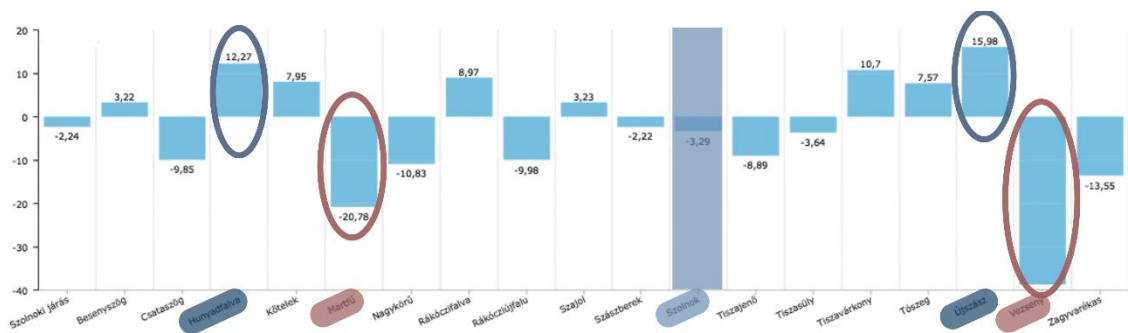
A hét elkülöníthető városrész népessége és városdinamikai fejlődése eltérő tendenciákat mutatott az elmúlt évtizedekben, melyek a demográfia című fejezetben kerülnek részletesebb bemutatásra.

4.3. DEMOGRÁFIA

Szolnok

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye területe 5 582 négyzetkilométer, ez az ország területének 6%-a. Ezen a területen a KSH 2024-es adatai szerint 366 905 fő élt, ami Magyarország népességének 3,75%-a. A Szolnoki járás településein 2023-ban a vándorlási egyenleg településenként eltérő képet mutatott. A legrosszabb helyzet Martfűn (-20,78 ezrelék) és Vezsenyben (-13,55 ezrelék) volt megfigyelhető, ahol az ipari szerep visszaesése is hozzájárulhatott a lakosság elvándorlásához.

Ezzel szemben a legmagasabb pozitív vándorlási egyenleget Újszász (+15,98 ezrelék) és Hunyadfalva (+12,27 ezrelék) könyvelhette el, ami részben a vonzóbb életkörülményekkel és jobb megélhetési lehetőségekkel magyarázható. Szolnokon a vándorlási egyenleg mérsékelt pozitív (+3,29 ezrelék), amivel a járás települései között a 10. helyet foglalja el.

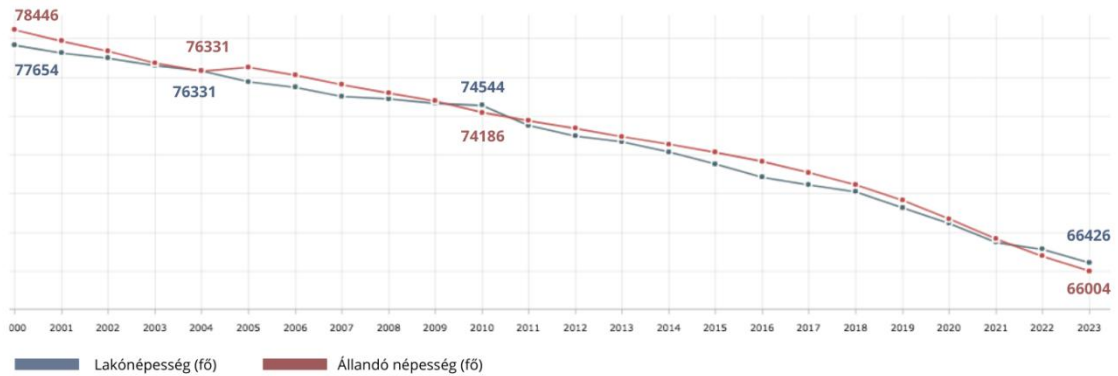

9. ábra: Vándorlás mértéke Szolnoki járás településein

Szolnok város népességnövekedése az 1930-as évektől megfelelő mértékben fejlődött, az urbanizációs folyamatok miatt folyamatosan felfelé ívelő tendenciát mutatott. A népességszám csúcsa 1994-ben volt a legmagasabb: 80.859 fő. Napjainkban a népességcsökkenést a természetes fogyás és az elvándorlási veszteség okozza, azonban ezek ellenére Szolnok a 10. legnépesebb vármegyészékhely.

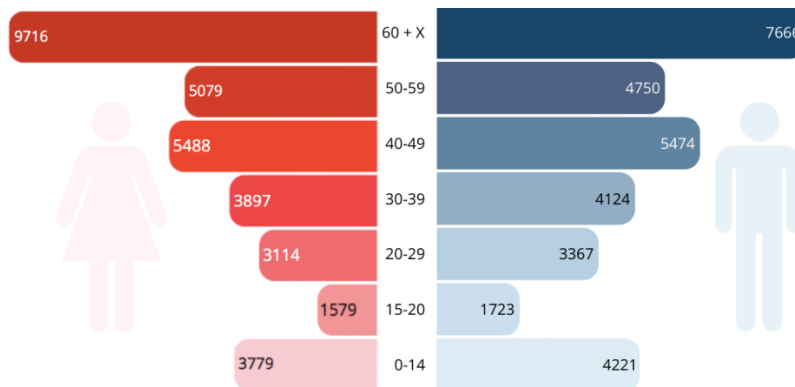
KSH adatai szerint Szolnok lakónépessége 2023-ban 66 426 fő, állandó népessége 66 004 fő volt, ami összehasonlítva a 2001-es 78 446 fő állandó népességgel szemben a

grafikonon is érzékelhetően folyamatos csökkenést jelez. A népességszámának csökkenése két tényezőre vezethető vissza, egyrészt a fiatalabb generációk elvándorlása, másrészt az előregedő lakosság természetes fogyása.

10. ábra: Szolnok lakónépességének és állandó népességének változása

Demográfiai felmérés alapján igazolt tény, hogy a női lakosság aránya magasabb, különösen a 60 év feletti korcsoportban, ahol 9 716 nő és 7 666 férfi él. A 30-39 éves korcsoportban például 3897 nő és 4 124 férfi található, a fiatalabb korosztályoknak a nemek közötti arány kiegyensúlyozottabb. A jelen és a jövő városvezetésének kihívásokat jelent az idősebb generációk dominanciája, városfejlesztési, várospolitikai előrelátást és terveket igényel ennek a ténynek a kezelése.

11. ábra: Szolnok korfája

Városrészi lépték

A Belváros a legnagyobb népsűrűségű területe Szolnoknak, lakossága 2001-ben 33 060 fő volt, 2011-re azonban jelentős csökkenés realizálható, 31 420 főre esik vissza a lélekszám, de 2025-évre várhatóan ugyan szerény mértékű 32.000 főre való emelkedést prognosztizáltak. A mozgás hátterében korábban a kertvárosi részre való kiköltözések

álltak, azonban a fejlettebb infrastruktúra, a munkahelyek közelsége, illetve az új lakásépítések ismét vonzóvá tették az a belvárosi városrészt.

Alcsi városrész lakosainak száma évről-évre stabil növekedést mutat, míg 2001-ben 6 580 fő, 2011-ben 6 800 fő volt, addig 2025-re várhatóan 7 300 fő lesz a népességszám. A növekedés hátterében a viszonylag kedvező ingatlanárak és a nyugalmasabb városi környezet áll.

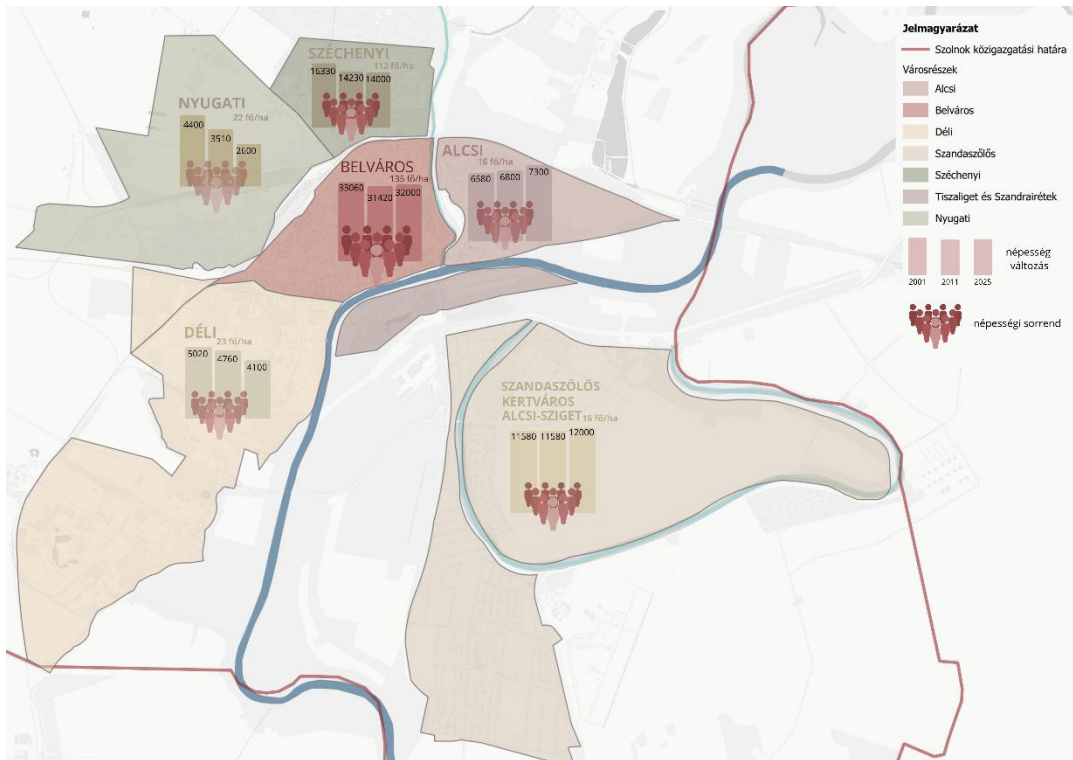
A Széchenyi városrészt a lakótelepi övezet jellemző, az itt élő és öregedő lakosság természetes fogyása, valamint a fiatalabb generációk elvándorlása áll a népesség csökkenésének hátterében. 2001-ben 16 330 fő élt itt, amely 2011-re 14 230 főre csökkent, és 2025-re várhatóan további csökkenésre számíthatnak, 14 000 fő lesz az itt élők száma.

A Nyugati városrészt a városközponttól való távolság jellemző, az ipari területek közelsége, a kevésbé fejlett infrastruktúra indította be a lakosság csökkenését. 2001-ben 4 400 fő, 2011-re ez a szám 3 510 főre, majd 2025-re várhatóan 2 600 főre csökken az itt élők száma.

A Déli városrészben jelentős a népességcsökkenés. A 2001-es 5.020 fő lélekszám 2025-re 4.100 főre csökkent. Ennek a nagyarányú csökkenésnek egyrészt a fiatalok elköltözése, valamint az idősebb lakosság halálózása áll a háttérben. Az öregedő városrészt ez a csökkenő tendencia továbbra is jellemző.

Szandaszőlős-Kertváros-Alcsi-sziget városrészt ellenkező előjelű tendencia érvényesült a vizsgált 25 év alatt, mivel a lakosság száma évről-évre folyamatosan nőtt, 600 fő növekedéssel. Ennek hátterében a vonzó kertvárosi környezet és az igényekkel egyező infrastrukturális növekedés áll, amely ideális az ide letelepedő családok számára.

Összességében a népességváltozások, népesség ingadozások mögött a lakosság demográfiai szerkezete áll, a Belvárosban a lakosság öregedése továbbra is fennálló tényező, a külső és kevésbé fejlett városrészekben is hasonló csökkenő folyamatok indultak el az elvándorlás és öregedő lakosság halálózása miatt. A vonzó kertvárosi környezetben enyhe növekedés tapasztalható.

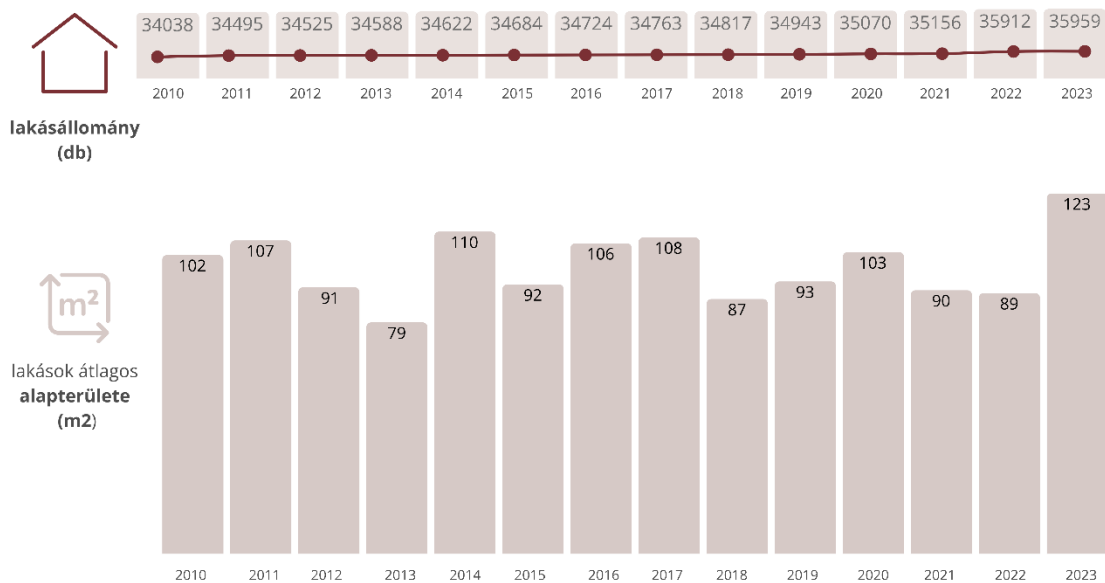
12. ábra: Szolnok városrészeinek népességváltozása

4.4. LAKÁSÁLLOMÁNY

A Teir adatok alapján elmondható, hogy Szolnok lakásállományában folyamatos enyhe növekedés figyelhető meg, amely az új építkezéseknek és a meglévő épületek felújításának eredménye. A vizsgált 13 év alatt a lakásállomány 2010-ben 34038-ról 2023-ban 35959-ra emelkedett, vagyis 1921 lakással bővült a város lakásállománya.

Ezzel szemben a lakások átlagos alapterületének változásában jelentős ingadozás figyelhető meg. A legalacsonyabb érték 2013-ban 79 négyzetméter volt, 2023-ra pedig az eddig legmagasabb alapterület 123 négyzetméteres érték volt. Ez a változás elsősorban az új építésű lakások méreteivel, a komfortosabb, nagyobb alapterületű lakások iránti fokozódó igényt és a lakáspiac keresleti és kínálati viszonyát tükrözi.

A lakásállomány növekedése és az átlagos lakásméretetek változása együttesen határozzák meg Szolnok épített környezetét, társadalmi és gazdasági folyamatait. Ezek a tendenciák a város lakhatásának jelenlegi lehetőségeit mutatják és előrevetítik a jövőbeli fejlődés irányait.

13. ábra: Szolnok lakásállománya és lakások átlagos alapterülete

A vizsgált 2019 és 2022 közötti időszak Teir adatok alapján jól látható, hogy Szolnok önkormányzati lakásállománya csekély és folyamatos csökkenést mutat. Az önkormányzati tulajdonú lakóépületek száma 2019-ben 216 volt, 2022-re ez 212-re csökkent. Hasonló változás történt az önkormányzati tulajdonú lakások esetében is, míg 2019-ben 1430, addig 2022-re már csak 1406 lakás volt nyilvántartva.

Hasonló visszaesés figyelhető meg az Önkormányzat által évente kiutalt lakásoknál. 2019-ben 106 lakást adtak bérbe, 2022-ben már csak 65-öt. A nyilvántartott önkormányzati lakást igénylők száma az évek alatt ingadozást mutat. 2019-ben 105 főről 2021-re 120 főre nőtt, majd 2022-ben ismét csökkent 103 főre.

A bérleti jogviszonnal rendelkező önkormányzati lakások számában is csökkenés figyelhető meg. 2019-ben 1219, 2022-ben 1189 lakást állt bérleti jogviszonyban.

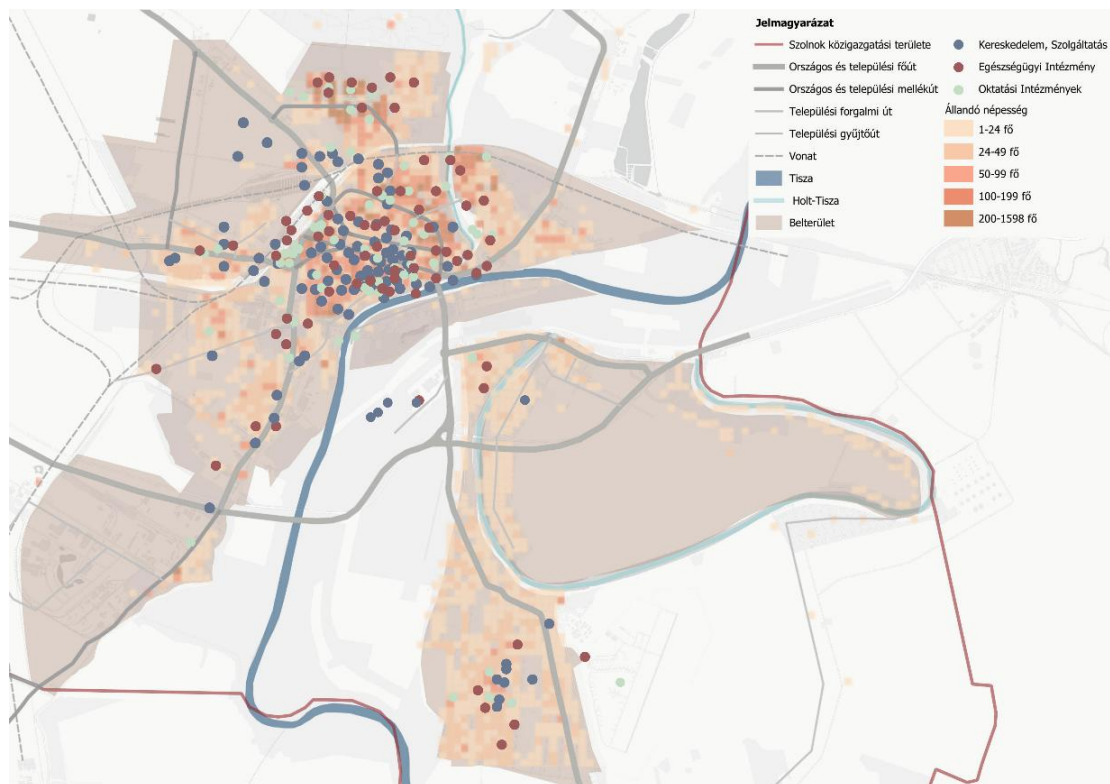
Az adatokból látható, hogy Szolnok önkormányzati lakásállománya folyamatosan zsugorodik, miközben a lakásigénylők száma továbbra is jelentős, ami hosszú távon a lakhatási feszültségek növekedését eredményezheti. A csökkenő állomány ugyan mérsékli az önkormányzat mozgásterét a lakhatási problémák kezelésében, ugyanakkor a meglévő lakások felújítása és hatékonyabb hasznosítása hozzájárulhat ahhoz, hogy a szociálisan rászorulóknak számára továbbra is biztosított maradjon a lakhatás. A tendencia arra is felhívja a figyelmet, hogy hosszabb távon szükség lehet új lakásgazdálkodási stratégiák kidolgozására, amelyek figyelembe veszik a társadalmi igényeket, a városi demográfiai változásokat és a fenntartható városfejlesztési célokat.

	2019	2020	2021	2022
Önkormányzati tulajdonú lakóépületek	216	216	215	212
Önkormányzati tulajdonú lakások	1430	1427	1422	1406
Önkormányzat által kiuttalt lakások	106	87	83	65
Nyilvántartott önkor. lakást igénylők	105	74	120	103
Bérleti jogviszonnyal rendelkező önkormányzati lakások	1219	1219	1212	1189

14. ábra: Szolnok önkormányzati lakásállománya

4.5. INTÉZMÉNYI ELLÁTOTSÁG

A POI-k (Point of Interest) vizuális megjelenítését használva jól érzékeltethető, hogy Szolnok városának belterületén mely részekre összpontosulnak az oktatási intézmények, az egészségügyi és a kisebb-nagyobb méretű kereskedelmi szolgáltatások. Az oktatási intézmények, óvodák, bölcsődék és a különböző szintű egészségügyi szolgáltatások, háziorvosi rendelők valamennyi városrészben jelen vannak, könnyen megközelíthetőek, azonban ezek igénybevétele egyéni szükségletektől is függenek.

15. ábra POI-k és népesség térbeli megoszlása

Városi lépték

Nevelés és oktatás

A nevelési és oktatási intézmények bölcsődék, óvodák, általános- és középiskolák a város szinte minden városrészében jelen vannak. Az óvodák és bölcsődék a városrészek lakóövezetében található, így biztosítva a kisgyermekes családok számára a könnyű mindennapi elérhetőséget. Általános iskolák és gimnáziumok tekintetében a Széchenyi városrészben található a Szolnoki Szent-Györgyi Albert Általános Iskola, a Széchenyi Körúti Sportiskolai Általános Iskola, a belvárosban a II. Rákóczi Ferenc Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola. Kassai Úti Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, a Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskola, a Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium, a Szent Tamás Görögkatolikus Iskola, Varga Katalin Gimnázium és Verseghy Ferenc Gimnázium. Az Alcsi városrészben Aranyos Szeglet Waldorf Iskola, a déli városrészben Szent Tamás Görögkatolikus Iskola, Szandaszőlős városrészben a Szandaszőlősi Általános és Alapfokú Művészeti Iskola. A város egyetlen felsőoktatási intézménye a Debreceni Egyetem Szolnoki Campusa a Tiszaligetben található.

Összességében elmondható, hogy Szolnok az általános és a középfokú oktatás és intézményei terén megfelelő lefedettséggel rendelkezik.

Egészségügy

Az egészségügyi ellátást tekintve Szolnok összes városrészében megtalálhatóak és elérhetőek háziorvosi rendelők és kisebb szakrendelők. A város központi intézménye a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Hetényi Géza Kórház és Rendelőintézete, amelynek rendelője és Tüdőszűrője a belvárosban, a kórházi ellátás továbbá rendelő része a Déli városrészben található meg. A kórház a vármegye teljes lakosságának egészségügyi ellátásában meghatározó szerepet tölt be, ugyanakkor elsősorban a szolnoki lakosok számára az Alcsi városrészben található Szolnoki MÁV Kórház és Rendelőintézet nyújt egészségügyi szolgáltatásokat.

Kereskedelem

A kereskedelmi és szolgáltatások hálózata is kedvező képet mutat. A nagy élelmiszerláncok mint a Lidl, Aldi, Penny Market, Spar, Interspar, Tesco a város

különböző pontjain, jól megközelíthető helyen jelen vannak. Ezek mellett a kisebb üzletláncok, például a Reál, Coop, Plus Market főként a lakótelepi környezetben helyezkednek el. A belváros területén található a vásárcsarnok, ami a helyi termelők fontos értékesítési helyszíne.

A kereskedelmi kínálatot tovább gazdagítják a nagyobb bevásárlóközpontok. A belvárosban a Szolnok Plaza fogadja be az élelmiszer, ruházati, elektrotechnikai, lakberendezési termékeket forgalmazó kereskedelmi üzleteket és kisebb szolgáltatást kínáló vállalkozásokat.

A Szandaszőlős területén található bevásárlóközpontban az Auchan, OBI, Praktiker, Decathlon, MediaMark és más országos hálózattal rendelkező kereskedelmi egységek biztosítanak széleskörű választékot az élelmiszer, a ruházati és kozmetikai termékek, a szabadidős eszközök, a műszaki és a barkácsárak tekintetében.

Kultúra

Kulturális intézményei jellemzően a belvárosban vagy a belvároson kívüli jól megközelíthető területeken helyezkednek el. Damjanich János Múzeum, REPTÁR Magyar Repüléstörténeti Múzeum, Művésztelep, Tabáni Tájház, Szabadtéri Vízügyi Múzeum, Szolnoki Galéria, Aba-Novák Agóra Kulturális Központ, Szigligeti Színház, Verseghy Ferenc Megyei Könyvtár, Cinema City mozi.

Fókuszterület és környezete

Nevelés és oktatás

Az oktatási intézmények főként a belváros irányában, a belváros déli, a Déli városrész északi részén koncentrálódnak. A fókuszterület és annak közvetlen környezete nevelési- és oktatási intézményekkel jól ellátott, mivel számos bölcsőde, óvoda, általános iskola, gimnázium és egy egyetemi campus is megtalálható. Bölcsőde és óvoda tekintetében a tervezési területhez közel a Temető utca mentén helyezkedik el a Búzaszem Bölcsőde és a Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda, valamint a belvárosi Tisza part mentén a Mustármag Római Katolikus Óvoda.

A Temető utca mentén, az óvoda közelében kapott helyet a Szent Tamás Görögkatolikus Általános Iskola. A terület szomszédságában működik a II. Rákóczi Ferenc Magyar-

Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, a Szegő Gábor Általános Iskola, valamint a Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium is.

A város egyetlen felsőoktatási képzést biztosító intézménye, a Debreceni Egyetem Szolnoki Campusa a tervezési terület közelében, a Tiszaligetben található. (2. melléklet)

Egészségügy

Korábban már ismertetett három kórház közül a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház és Rendelőintézet és gyermekpszichiátriai szakrendelője a Tószegi út mentén helyezkedik el.

A kórház vármegyei szinten kiemelt jelentőséggel bír, mivel Szolnok lakosságán felül térsége lakosai számára is biztosít egészségügyi ellátást. A kórház több épületből áll és rendelkezik egy sürgősségi repülő-leszálló hellyel is.

A Déli városrész lakosságának az alapvető egészségügyi ellátását a Temető utcai rendelőintézet látja el. A környékbeli lakosok és a kórház betegeinek gyógyszerellátását az Indóház utcai Kígyó Gyógyszertár, valamint a kórház területén működő gyógyászati bolt és gyógyszertár biztosítják.

Kereskedelem

A fókuszterület és környezete kereskedelmi szempontból jól ellátott. A Tószegi út mentén villamossági- és épületgépészeti szaküzlet, kerámia bolt, matracbolt, bútorbolt, lakberendezési áruház, valamint kertészet is található, a helyi lakosok és a környékbeli vásárlók igényeit széles választékkal szolgálják ki. Élelmiszert forgalmazó áruházak közül a fókuszterület északi részén a Penny Market telepedett le a Temető utca és az Indóház utca találkozásánál. Emellett Green Cash and Carry áruház is megtalálható, ami főként a kereskedők és a vállalkozói kör számára kínál élelmiszer, kozmetikai és háztartási termékeket.

4.6. TELEPÜLÉSSZERKEZETI KAPCSOLATOK

Szolnok városszerkezetében az egyközpontúság és sugaras-gyűrűs szerkezet érvényesül. A Tisza és a Zagyva folyó találkozási pontja által meghatározott történelmi városmagban

összpontosulnak az oktatási és igazgatási intézmények, közszolgáltatások, a nagyobb kereskedelmi és kulturális központok. A városrészek közötti keresztirányú kapcsolatok hiányosak, a közlekedés sok esetben a belváros érintésével valósul meg. A belvárost elkerülő 4-es főút tehermentesíti Szolnok északi és keleti részét, de a többi belső városrészek kapcsolatainak forgalmi terhelését ez nem csökkenti.

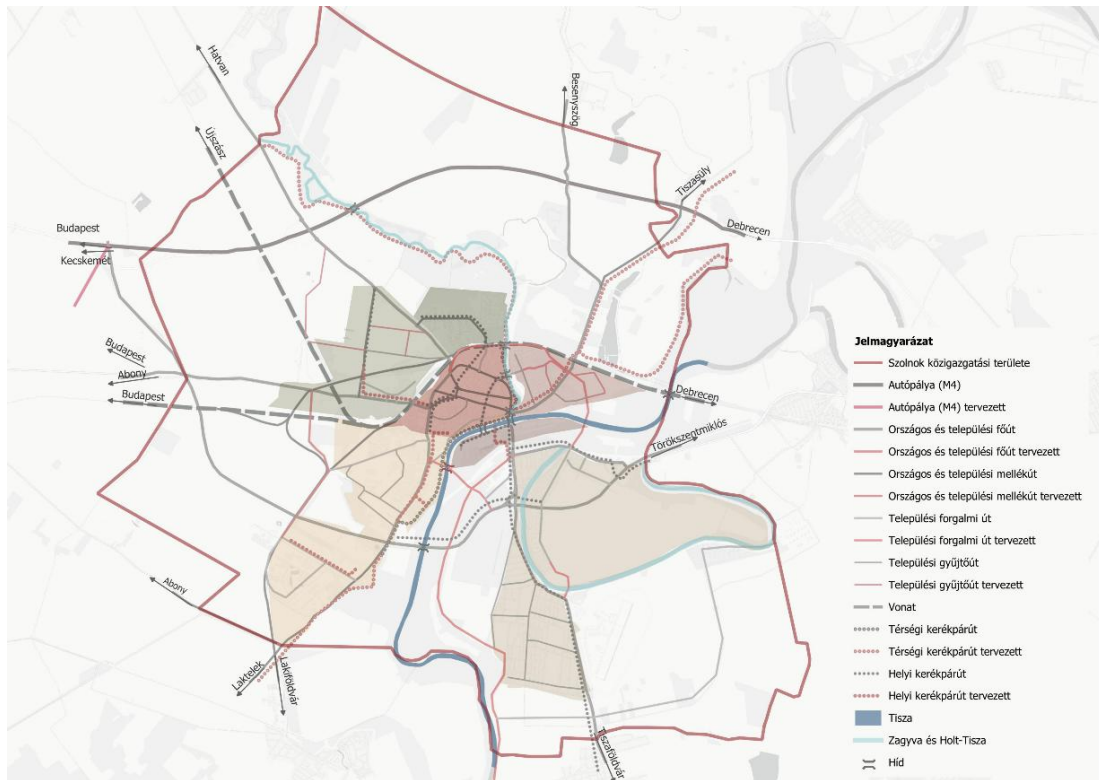
A tudatos városfejlesztésnek köszönhetően a belvároson kívül más városrészekben is kialakultak funkcionális alközpontok. A Tiszaliget a város sport és rekreációs alközpontja, itt számos sportcsarnok, nyitott sportpálya és uszoda létesült a város zöldterületén. Szandaszőlős kereskedelmi alközpont mivel az alapvető szolgáltatási, oktatási, egészségügyi intézmények mellett nagyobb kereskedelmi létesítmények is megjelennek.

A Déli városrész

A Déli városrész Szolnok ipari alközpontja, ahol nagyobb ipari üzemek és logisztikai telephelyek találhatóak. DOFER Dohányfermentáló Zrt., ÁVM Általános Vállalkozási Műhely, Szolmet Fémszerkezetgyártó Kft., AC-DC Logisztikai Park, Kaiser Food Kft, Bognár és Társa Kft.

4.7. KÖZLEKEDÉSI- ÉS INFRASTRUKTURÁLIS VIZSGÁLAT

Szolnok közlekedési infrastruktúrája jól kiépített úthálózattal, a városrészeket lefedő közösségi közlekedési rendszerrel, a közúthálózati hierarchia fontos részét képező kerékpár- és gyalogos útjaival meghatározó szerepet töltenek be a lakosság mobilitását és a városrészek közötti kapcsolatok erősítését támogatva.

16. ábra: Szolnok közlekedési infrastruktúrája

4.7.1 Közúti közlekedés

Szolnok közlekedési szerkezetére a sugárirányú főutak jellemzőek, és a belváros felé vezetik a forgalmat. Környezetükben helyezkednek a város jelentős csomópontjai: maga a belváros, a Tiszaliget, a különböző bevásárlóközpontok, Interspar, Tesco. Legfontosabb tengelyútvonal a 4-es számú főút Nagykörűi út Széchenyi körút Nagy Imre körút, amely összeköti a várost a környező településekkel, a fővárossal, Debrecennel. A város másik belvárosi tengelyútvonala a Széchenyi városrészen átfutó Tószegi út, amely a Déli városrész elérhetőségét biztosítja és összeköti a belvárost a Hetényi Géza Kórházzal, több oktatási és sportintézménnyel, ipari és logisztikai létesítményekkel. A 442-es út Szandaszőlős irányából vezeti a forgalmat a belvárosba, közelében a nagy forgalmat lebonyolító Auchan, OBI, Praktiker és a Decathlon alkotta kereskedelmi zóna található.

Szolnok közlekedési infrastruktúra hierarchiájában jelen vannak az országos és települési főutak, települési forgalmi utak, települési gyűjtőutak, kisebb, helyi jelentőségű feltáró és mellékutak. Minden útfajta más és más szerepet tölt a város közúti közlekedéshálózatában, szerepük a városrészek összekapcsolásában jelenik meg, valamint gazdasági-, kereskedelmi- és intézményi. területek elérhetőségét biztosítja.

Országos jelentőségű főutak nemcsak Szolnok városának, hanem a Szolnok térségi központi és országos szerepének erősödéséhez is hozzájárulnak. A 27-es M4-es autópálya szakasz a kétszer két sávossal kialakításának köszönhetően gyorsabbá és biztonságosabbá tette a közúti közlekedést, tehermentesítette Szolnok belvárosát az erős átmenő forgalomtól. M4-es autópálya szolnoki szakaszával kapcsolódik a kelet-magyarországi és a közép-európai közúti forgalomhoz, az M5-ös autópályához való, délnyugati irányú csatlakozás révén Nyugat-Európával teremt közúti kapcsolatot.

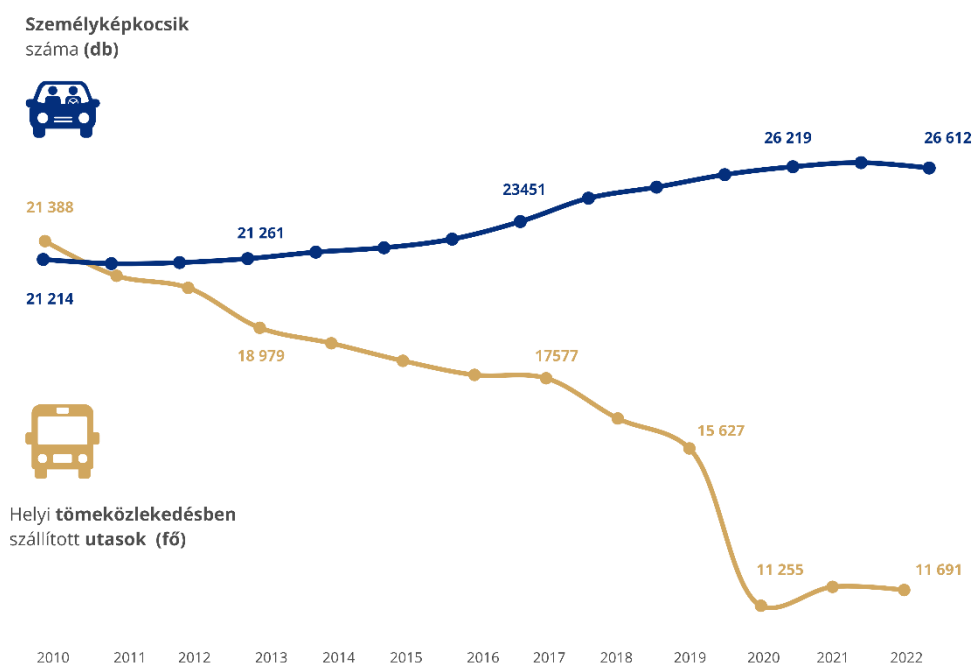
Az elkerülő szakasz Budapest, Kecskemét és Debrecen irányában halad tovább. Az országos főútvonalakkal gazdagítják az infrastruktúrát, és az ország négy különböző irányában bonyolítják le a nemzetközi, országos és regionális szintű tranzitforgalmakat. Nyugati irányban Hatvan, északi irányban Besenyszög, északkeleti irányban Tiszasüly, keletre Törökszentmiklós, délre Tiszaföldvár és nyugatra Abony felé biztosítja a településekre való eljutást.

A következő szinten a települési főutak, forgalmi utak a város fő gerincvonalát alkotják, kiterjednek mindegyik városrészben és összekapcsolják azokat. Széchenyi városrészben a Széchenyi körút teremt egy belső városrészi gyűrűt, amely jelentős forgalmat bonyolít le a lakótelephez kapcsolódva. A Szapáry út a belvárosban átmenő forgalmával összeköttetést biztosít a város keleti és nyugati részei között, fontos a tengelyirányú forgalmi szerepet betöltve. Az Alcsi városrész lakóterületét fűzi fel és Szolnok északi ki- és bejáratként szolgál a Besenyszögi út, melynek folytatása a déli irányban a belvárost Tisza-hídon keresztül a Szandaszőlős városrészt összekapcsoló jelentős forgalmat lebonyolító Kertész út. Szandaszőlős fő útja a Karinthy Frigyes út, melynek jelentős a környező lakóterületről forgalmat összegyűjtő és ráhordó szerepe az előbb említett Kertész útra. Szolnok északi részének és a nyugati városrésznek főútvonala a Thököly út, melynek nagy szerepe van a város déli irányába való összeköttetésben. Ennek folytatása a József Attila út, amely a belvárosi gyűjtőutakról érkező forgalmat vezeti tovább, és folytatódik nyugati irányba az Abonyi úton, amely Szolnok nyugati ki- és bejáratként szolgál, vagy dél irányba a Déli városrész felé, melynek folytatása a déli városrészt alkotó főtengelye a Tószegi út, amely felfűzi az oktatási és egészségügyi intézményeket, a kisebb szolgáltatásokat és a nagyobb kiterjedésű iparterületeket.

A városi gyűjtőutaknak nagy szerepük van a belső városrészek forgalmának a főutakra való átvezetésében. A Széchenyi városrész és a belváros északi részének lakótelepi belső gyűjtőútja a Szántó körút, amely Szolnok város szerkezetében rajzolódik ki.

A belváros gyűjtőútjának a Baross útnak jelentős kereskedelmi és szolgáltató funkciójú területek elérésében van jelentős szerepe, míg az Ady Endre út a Mártírok útja a belváros Tisza parti részeként a déli városrészhez kapcsolódik.

Szolnokon a közúti közlekedés az utóbbi évtizedekben egyre nagyobb szerepet kapott, amit a gépjárműállomány folyamatos növekedése is jól tükröz. A TEIR adatai alapján a városban regisztrált személygépkocsik számának folyamatos lassú emelkedése figyelhető meg, aminek összefüggésében csökkent a helyi tömegközlekedésben szállított utasok száma. A vizsgált tizenkét év időszaka alatt majdnem felére, 2010-ben 21 388-ról 2022-re a számuk 11 691-re csökkent az utasok száma.

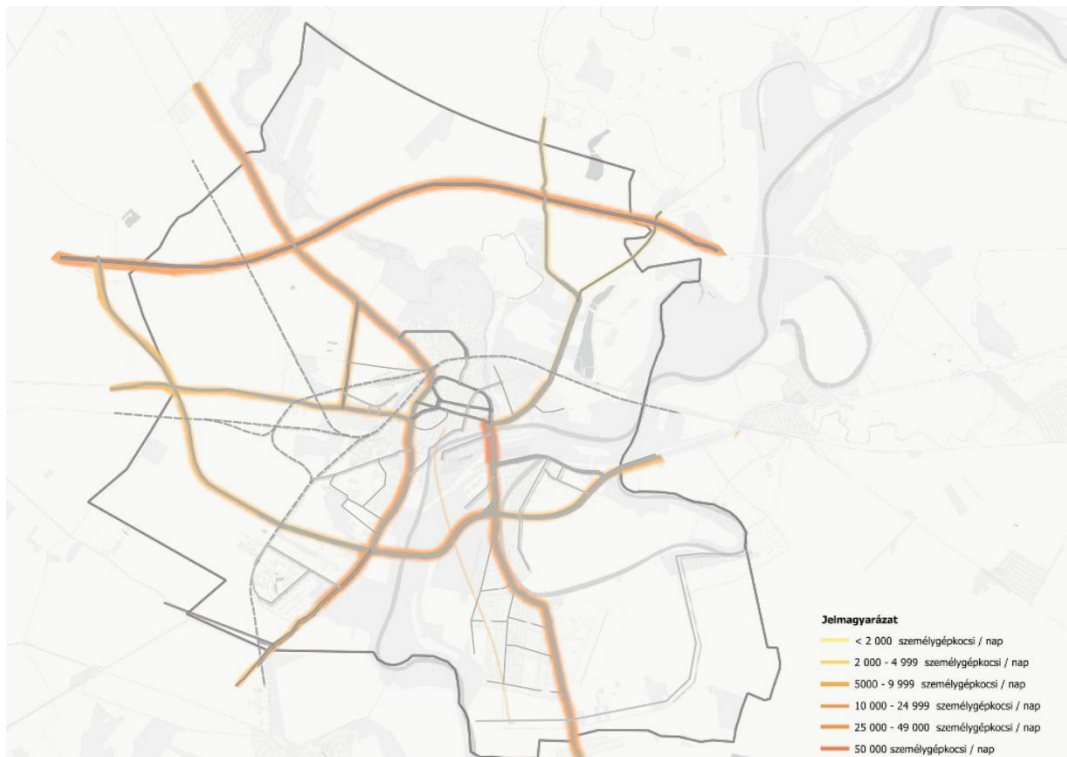

17. ábra: Szolnok személygépkocsis és közösségi közlekedése

Szolnokon a közúti közlekedés az utóbbi évtizedekben egyre nagyobb szerepet kapott, amit a gépjárműállomány folyamatos növekedése is jól tükröz. A TEIR adatai alapján a városban regisztrált személygépkocsik számának folyamatos lassú emelkedése figyelhető meg, amivel összefüggésben csökkent a helyi tömegközlekedésben szállított utasok száma. A vizsgált tizenkét év időszaka alatt majdnem felére csökkent a tömegközlekedést használó utasok száma. 2010-ben 21388-ról 2022-re a számuk 11691-re csökkent. Érzékelhetően a lakosok szívesebben használják a személygépjárművüket a városban az úticéljuknak megközelítéséhez, ügyeik intézésében, mint a közösségi közlekedést. Az ábra jól mutatja, hogy a Covid 19 járvány idején a lakosok nem szívesen vették igényben a város által kínált közösségi közlekedési buszjáratokat, inkább a saját gépjárművekkel

közeledtek, azonban a tendencia megfordulni látszik, enyhe növekedés figyelhető meg tömegközlekedésben szállított utasokat számában, de közel sem éri el a Covid éveket megelőző időszakot.

Ez a jelenség erőteljes hatást gyakorol Szolnok közúti közlekedésében, mivel egyre nagyobb és nagyobb forgalmat kell a főutaknak és a mellékutaknak elvezetniük. Ez azt eredményezi, hogy a belvárosban a reggeli és délutáni csúcsidőszakokban mindennaposá váltak a forgalmi dugók, főként a belvárosból kivezető irányban és a belváros felé vezető utakon, mint Kertész utca, Kocsoros út, Abonyi út, József Attila út, Tisza híd

18. ábra: Szolnok főúthálózatának forgalma

4.7.2. Közösségi közlekedés

Városi lépték

Szolnok városszerkezetében, közlekedésében is meghatározó vonalas elemként jelenik meg a vasút. Az ország egyik legfontosabb vasúti csomópontjaként több országos jelentőségű vasútvonal keresztezi itt egymást. Ez a vasúthálózat több részre tagolja Szolnokot, ami zárványterületek kialakulásához vezetett. Azonban külső kapcsolódási pontjai előnyt jelentenek a város számára.

A vasúti közlekedés napi szinten biztosítja a távolsági személyközlekedést Budapest, Debrecen, Nyíregyháza, Békéscsaba irányában, valamint nagy szerepet vállal gazdasági és logisztika áruszállításokban is. Az vasút- és autóbusz állomás intermodális kapcsolat a napi ingázók számára, mivel lehetővé teszi, hogy az utasok egyszerűen válthassanak a két különböző közlekedési mód között.

Az általános városi közlekedési eszközök közül csak az autóbusz honosodott meg Szolnokon a személyi forgalom lebonyolítására. A város belterületén a Volánbusz 43 helyi autóbuszvonalat működtet, ezzel a városrészek, lakó-, intézményi- és ipari övezetek, zöldterületek összekötését biztosítva.

Szolnokról induló helyközi buszjáratokkal elérhető Budapest, Miskolc, Szeged, Pécs, Kecskemét és Eger vármegyeszékhelyek, Abony, Baja, Cegléd, Csongrád, Gyöngyös, Hatvan, Mezőkövesd nagyvárosok, Mátraháza, Tiszakécske, Parádfürdő, mint turisztikailag népszerű települések.

Hétköznapokon a helyi buszjáratok kellő sűrűségben közlekednek a reggeli és a délutáni csúcsidőszakokban, így biztosítva a munkahelyek, iskolák, közintézmények, a lakóterületek, a rekreációs és szolgáltatási területek egyszerű megközelítését. A nap további részében és hétvégenként a kevésbé forgalmas időszak jellemzőjeként, 30-60 percenként indulnak a helyi járatok.

A város központi szerepköréből kiindulva a helyi buszhálózaton túl regionális buszjáratok is indulnak napi szinten a környező települések felé, mint például Abony, Tiszakécske, Tiszajenő, és Rákóczi falva irányába. Ezáltal lehetővé téve a szolnoki lakosok ingázását a környező településekre, illetve más települések lakosainak Szolnok városközponti elérését.

Fókuszterület és környezete

A vasút Szolnok életében mindig meghatározó szerepe töltött be nemcsak a távolsági, hanem a városrészek között is. Ezt jól mutatja a Déli városrészben megmaradó, mára már használaton kívüli ipari és teherforgalmi sínek megléte. A vasúti szakasz elsősorban a régi üzemekhez és raktárokhoz csatlakozott és biztosított kapcsolatot az egységek és a vasútállomás között. Az elmúlt évtizedekben a régen működő ipari területek, létesítmények használatában is átalakultak vagy meg is szűntek, a szállításban a közúti áruszállítás kapott szerepet. Napjainkban ez a szakasz már nem üzemel, használaton kívüli.

A fókuszterületen összesen 20 különböző buszjárat érhető el. A tervezési területen 10 különböző buszjárat közlekedik, ezzel jól lefedetté válik a Déli városrész, illetve biztosított a város bármely pontjának könnyű megközelíthetősége. (3. melléklet)

4.7.3. Gyalogos- és kerékpáros közlekedés

A gyalogos- és kerékpáros közlekedés, mint alapvetően két eltérő közlekedési forma, mégis hasonló fejlesztési elvek mentén, egymás mellett létesültek több szolnoki területen, a belvároson belül, kiemelten a Dr. Béres József, Tiszaparti, Tiszaligeti sétány irányokban.

A szolnoki lakosok számára a Dr. Béres József és a Tiszaparti sétány együttesen és hosszúságával az egyik legkedveltebb és napi szinten használt áthaladás, sétálás és kerékpározás célját szolgáló útvonal. A 2013-as felújításkor egy zöldsávval elválasztott és kiszélesített gyalogos- és kerékpárosút került kialakításra. A sétányt árvízvédelem szempontból támfal kíséri végig, aminek mentén kandeláberek, hulladékgyűjtők és padok kerültek kihelyezésre, így kellemes kikapcsolódási, pihenési lehetőséget biztosít a területet használók számára. A felújítás nem a teljes szakaszon történt meg, így a Dr. Hegedüs Lajos sétány állapota jelentősen eltér, nincs kialakított gyalogos- és kerékpárosút, az útburkolat több helyen hiányos felületet képez. Az áthaladás mégis megkívánja ennek az útszakasznak a használatát, azonban ez a másfél hosszúságú sétányszakasz nem tekinthető kedvelt útvonalnak.

A sétányhoz kapcsolódóan fontos gyalogos és kerékpáros összekötő kapcsolatot teremt a Tiszavirág híd, amely a belvárosból kivezetve a Tiszai hajósok terén keresztül biztosít közvetlen átjutást a Tiszaligetbe, ami kényelmes, biztonságos és gyors kapcsolatot teremt a sűrű, épített belvárosi környezet és a zöldövezeti rekreációs pihenőterületek között. A híd másik oldalán, a Tiszaligetben 1,3 kilométer hosszúságú és 2 méter széles kerékpárút és 1,2 méter széles gyalogút segíti az intézmények könnyebb megközelítését.

A Tisza menti és Tiszaligeti sétányok és a Tiszavirág híd jól mutatja, hogy a belvárosban a gyalogos és kerékpáros közlekedés szorosan összekapcsolódik egymással, azonban a város különböző részein vannak olyan területek, ahol inkább a gyalogos, míg más helyen inkább a kerékpárhasználat a jellemző.

Szolnokon a gyalogos közlekedés főként a belvárosban kap nagyobb hangsúlyt a széles járdákkal, gyalogos átkelőhelyekkel, amelyek hozzájárulnak, hogy a gyalogosok a

biztonságosan és kényelmesen érhessék el a közintézményeket, az iskolákat, az üzleteket, a rekreációs területeket és a lakóhelyeket. Jó példa erre a Kossuth tér gyalogos övezetté alakítása, és a sétány jelleg tovább vitele a Szapáry utca, Ságvári Endre körút, Baross utca és Ady Endre utca közötti szakaszokra. Kialakításuk forgalomcsillapított a szélesebb gyalogos területen a csökkentett sebességű útpályának köszönhetően.

Szolnokon a járdák kétharmada öntött aszfalt burkolatú, egyharmad részükben térköves, míg csekély a hengerelt aszfaltú burkolat. A gyalogosok számára fenntartott útszakaszokon 191 gyalogátkelőhely van, 90 %-ban már akadálymentesített, így a használat megfelelő a kerekesszékesek, babakocsival közlekedők számára, az elhelyezett taktilis burkolatjelzések a vakok és gyengénlátók közlekedését támogatják.

A Fenntartható Mobilitási tervhez készített kérdőív alapján a városlakók visszajelzései alapján a többség elégedett a belvárosi sétálóutcákkal, a Tiszavirág híd és környékével, azonban a város más részein újabb gyalogos zónák kialakítását igénylik. (SZMJVFVMT)

A városvezetés az elmúlt évtizedben egyre nagyobb hangsúlyt fektetett a kerékpáros infrastruktúra fejlesztésére, ami egyúttal lakossági igény is, ösztönözve ezzel a fenntartható és egészséges közlekedési formát. A terület törekszik a többi városrész helyi és térségi kerékpározás feltételeinek javítására és fejlesztésére, így a városrészeket keresztül szövő kerékpárutak összekötik majd a fontosabb közintézményeket, szolgáltatásokat, lakóterületeket, ezzel kívánják biztosítani a biztonságos és kényelmes mindennapi és rekreációs szintű kerékpározást. A földrajzi adottságok is kedvezőek a kerékpározáshoz: a sík terület, az alacsony szintkülönbségek és a folyó menti gátsoron való közlekedés kellemes és egyúttal kikapcsolódást támogató élményt nyújt a mindennapos használat során.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő kerékpárutak, valamint a közös gyalogos-és kerékpárutak együttesen 62 kilométer hosszúságúak, melynek 90 %-ban összefüggő hálózatot alkot. A Tiszapart sétány déli részén a közös használatú útszakaszokon jelenleg a funkciók nincsenek megfelelően elválasztva, így konfliktusos helyzet alakul ki, különösen a keskenyebb szakaszokon. A fókuszterület határát képző Temető utca és Tószegi út mentén 1,4 kilométeres hosszúságú kerékpárutat alakítottak ki. (4. melléklet)

4.7.5. Egyéb közlekedési módok

Vízi közlekedés

A Tisza fontos szerepet játszik a város és régió életében, bár a folyón történő áruszállítás jelenleg nem jelentős. A város nem rendelkezik kikötővel, azonban több helyen van kikötési lehetőség a kishajók és a csónakok számára. A folyó a város déli részén halad át, így a víz közelsége jelentős rekreációs szerepet és lehetőséget tölt be a város lakosságának életében. A Tisza partján található szabadidős létesítmények, sétányok és parkok kedvelt és rendszeresen látogatott helyszínek, a folyó turisztika szerepe is egyre jelentősebb, mivel az idelátogató turisták különböző evezős vízitúrákon vehetnek részt.

Légi közlekedés

Szolnokon és térségében jelenleg nincs polgári repülőtér, azonban Szolnokról indulva kevesebb mint egy óra alatt közelíthető meg a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér, a Debreceni Nemzetközi Repülőtér kevesebb mint két óra alatt érhető el.

A Magyar Honvédség Kiss József 86. Helikopterandár bázisa található a városban, a terület külön légügyi engedéllyel alkalmas nagyobb repülőgépek fogadására.

Mikromobilitás

A városban 2022 óta elérhető az elektromos roller szolgáltatás, az okos városi közlekedési megoldás, melyhez jelenleg 20 parkoló pont van kijelölve. A rollereket jellemzően a kerékpárutakon, ha erre nincs lehetőség, akkor az úttesteken használják, azonban előfordul a járdák használata is. A 250-300 roller használatával az átlagos utazási idő 7-8 perc, tehát rövidtávú, célzott utazásokra használatos és kedvelt közlekedési eszköz. Jellemző a használatukra az úgynevezett utolsó mérföld (last mile) megtétele, amely a közösségi közlekedést kiegészítve, vagy akár azokat teljesen helyettesítik. A szolgáltató az igénybevételhez egy applikáció letöltését kínálja, melynek eléréséhez egy okos telefonra van szükség. Az igényeknek megfelelően tovább bővítik az eszközparkot és az azt kiszolgáló infrastruktúrát.

4.7.6. Hidak

Városi lépték

Szolnok a vizek városaként gazdag híd állománnyal rendelkezik, amelyek fontos szerepet töltenek be a város közlekedési hálózatában és a Tisza- és a Zagyva folyó által elválasztott városrészek összekapcsolásában, gazdasági és társadalmi kapcsolatok zavartalan működésében és mindezek mellett látványukkal jelentősen meghatározzák és formálják a városképet.

Zagyva folyó hídjai folyásirányát megegyezően a következők: Jászkun híd, Zagyva híd, Zagyva vasúti híd, Gyula híd, Laki Kálmán híd, amelyek elhelyezkedésükből kiindulva más és más szerepet töltenek be városi közlekedés infrastruktúrájában. A Jászkun híd a legforgalmasabb átkelőhely a Zagyván, a 4-es számú főút részeként tehermentesíti a várost az átmenő tranzitforgalomtól, így megteremtve a gyorsabb és a zavartalan keleti és nyugati irányú közlekedést. Zagyva híd Szolnok közlekedésében kisebb, de nem elhanyagolható szerepet tölt be. Zagyva vasúti híd országos és szolnoki vasúti hálózatának egyik kulcs eleme, napi szinten használják személy- és áruszállításra, és átjutási lehetőséget teremt Budapest és Debrecen irányában közlekedő vonatok számára. A vasúti- és közúti közlekedés mellett a gyalogos- és kerékpáros közlekedés számára kialakított Laki Kálmán híd biztonságos és egyszerű átjárást biztosít Zagyva két partja között, kapcsolatot teremt a Belváros- Tabán és az Alcsi városrészek között.

A Tisza folyó hídjai a folyási iránnyal megegyezően először Szolnok keleti részén a Vasúti Tisza-híd, majd a belvároshoz kapcsolódó Tisza-híd és Tiszavirág híd, végezetül a Szent István híd ível át a Tiszán és teremt kapcsolatot a két part között. Következőkben ebben a sorrendben haladva kerülnek ismertetésre a hidak szerepe és jelentősége. A Vasúti Tisza-híd Szolnok fontos helyi és regionális infrastrukturális eleme, mivel hozzájárul a napi szintű személyforgalom- és teherszállításához, ezzel erősítve Szolnok országos jelentőségű vasúti csomópontjának szerepét.

A Tisza-híd a város közlekedési hálózatának legjelentősebb és legforgalmasabb belvárosi hídja, amely belváros és a belvárostól eltérő funkciójú Szandaszőlős városrész és a Tiszaliget között teremt kapcsolatot, mellyel jelentősen hozzájárul a közúti forgalom áramlásának kiegyensúlyozásához a városon belül. A híd létesítésekor főként a közúti gépjárműforgalmat helyezték előtérbe, de másodlagosan a gyalogos- és a kerékpáros forgalom számára is biztosít átjárási lehetőséget. A híd szerkezetét tekintve a huszadik

századig cölöpökön álló, egyszerűbb szerkezetű fahíd volt, majd a híd fontos szerepének tükrözéséhez átépítették vasszerkezetűvé. A Tiszavirág híd a korábban ismertetett gyalogos és kerékpáros közlekedésben elfoglalt szerepével a folyópart vitalitásához és a városrészek funkciójának gazdagodásához járul hozzá. Különleges formavilágának és kialakításának köszönhetően a város egyik fő szimbólumává vált. A hídszerkezet merevítőtartója a bordázott kérész rovarrestet, a döntött kábelsíkok a szárnyakat, a város felőli hosszabb feljáró pedig a rovar fark részét szimbolizálja, ezzel megidézve a tiszavirágzás jelenségét, képi világának hangsúlyos építészeti megjelenítését. Modern megjelenésével és kialakításával nemcsak a nappal, hanem az esti órákban is meghatározza a városképet, mivel olyankor az üvegpanelek alsó megvilágításával érdekes fényjátékkal hangsúlyozza a híd egyediségét.

A Tisza utolsó hidjaként a Déli városrészben a Szent István híd jelentős forgalmat bonyolít le a 4-es főút részeként. A hidat 1992-ben adták át, hosszúsága 0,67 kilométer. Helyi közúti forgalom mellett tranzitforgalom lebonyolításában is igen jelentős szerepe.

Fókuszterület és környezete

A Csáklya úti híd a már meglévő közlekedési hálózatra és csatlakozási pontokra alapozva a város közlekedési infrastruktúrájának fejlesztését, a forgalom jobb elosztását, a város belső úthálózatát forgalmának csökkentését irányozza elő.

A Csáklya úti híd a környezetalakítási ábrán az engedélyezési terv szerint megvalósult új híd elnevezéssel tervek szerint közel 300 méter hosszúságához 354 méteres átkelőt építenek, 9,9 kilométeres, kétszer egysávos út és 6 kilométer hosszúságú kerékpárutat csatlakoztatnak, csomópontokat és három körforgalmat alakítanak ki. A híd a Papírgyári lakótelep mellől indul, külön szintű csatlakozással, a gyárkéményt és a víztornyot megkerülve kapcsolódik a Tószegi úthoz, majd átível a Tiszán, kapcsolódik a Tiszaligethez is, de nem megnyitva a Tiszaligetet az átmenő forgalomnak, az megmarad Szolnok sport- és rekreációs térségének. Tervek szerint Szandaszőlős felé, és Debrecen irányába is épül leágazó útvonal.

A Csáklya úti híd és a Szandaszőlősi elkerülő tervezésének utolsó fázisát követően a kivitelezés végleges dokumentumainak előkészítése zajlik, így a híd terepmunkái tervezetten 2026 évben elkezdődnek tervezetten 2030-ig átadással.

A hídhoz kapcsolóan 13 kilométernyi új út valósul meg, a Tószegi út-Mártírok út csatlakozásától a Szandaszőlős Rákóczifalva felőli határig.

A tervezett híd a tervezési területen kívül eső, így közvetlenül nincs jelen, mint épített objektum. (5. melléklet) (VÁTERV95, 2022)

4.8. KÖZMŰ

Városi lépték

A térség és a város vízellátását a Víz és Csatornaművek Koncessziós Zrt. végzi, az ivóvízzel való ellátást a Zagyva torkolat felett a Tisza jobb partjára épített Felszíni Vízmű látja el. Egyesített rendszerű csatornahálózat látja el a csapadékvíz elvezetését a város központjában, melyet a KÖTI-KÖVIZIG működtet. (IVS, 2013)

Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság modern szennyvíztisztító telepének létesítésével megszűnt a korábbi környezeti és ökológiai károsodás, mivel korábban a szennyvíz és a csapadékvíz tisztítás nélkül ömlött a Tiszába, mely károsította az élővilágot és terhelte a folyó vízminőségét. A szennyvíztisztító telephez kapcsolódó főgerinc-csatorna, gyűjtő- és mellécsatornákkal Szolnok teljes területe csatornázott és környezetbarát szennyvízelvezetéssel rendelkezik. A szennyvíztisztító telep a fókuszterület déli részén található.

Az E.ON Tiszántúli Áramszolgáltató Zrt. szolgáltatja az egységes országos hálózati rendszerről vételezett villamos energiát, amely biztosítja a város villamosenergia ellátását. A villamos energia, mint vezetékes energiahordozót költséghatékonyság szempontból világításra és technológiai célú energiaigények kielégítésére használják. Jelentős energiahordozó szerepet tölt be a földgáz a város energiaellátásában, melynek üzemeltetője a TIGÁZ Zrt. Szolnoki Üzeme, szolgáltatási rendszerével a városi és az ipari igényeket is kielégíti. Megújuló energiaforrások közül a termálvíz készlet hasznosítása jelenleg csak fogyasztási, fürdési és gyógyászati célokra történik. A megújuló energiák aránya eléri a 30 %-os használatot, a város ezt az arányt a geotermikus, naperőművek használatával éri el. A napkollektor telepítések az országos lehetőségekkel támogatottak; zömében egyéni, vállalati, és közintézményi pályázatok eredményeképpen valósulnak meg.

Napelem rendszerek telepítése és használata elterjedt városban, felhasználók köre széleskörű, a lakosságtól egészen az ipari és szolgáltatói körig. A tiszta és megújuló rendszerek használatával számos gazdasági, környezeti és műszaki előny származik.

Fókuszterület és környezete

A fókuszterület közműellátottsága általánosságban jónak mondható. A városrész csatlakozik a fő közműhálózatokhoz, így biztosított az ivóvíz-ellátás, a szennyvízcsatorna, a villamosenergia-hálózat, valamint a gázhálózat elérhetősége. Megfelelő alapot biztosít a meglévő funkciók fenntartásához és a jövőbeni fejlesztésekhez. (6. melléklet)

Ivóvízellátás és szennyvízelvezetés

A területen a vízellátó hálózat megfelelően kiépített, az ivóvízellátás biztosított. A szennyvízelvezetés különválasztott rendszerben történik, ami azt jelenti, hogy a csapadékvíz és a szennyvíz két külön csatornahálózaton keresztül kerül elvezetésre. Ez a megoldás környezetvédelmi és vízgazdálkodási szempontból is előnyös, mivel a csapadékvíz közvetlenül a befogadóba (Tisza) juttatható anélkül, hogy a szennyvíztisztító terhelését növelné.

Villamosenergia-ellátás

A közmű-infrastruktúra részeként kiépült a villamosenergia-hálózat is, amely a lakó- és intézményi területeket egyaránt ellátja. A hálózat stabil energiaellátást biztosít a közvilágítás, a lakóépületek és az ipari, kereskedelmi létesítmények számára.

Gázhálózat

A gázhálózat a városrészben szintén elérhető, ami lehetővé teszi a lakossági és ipari felhasználók számára a vezetékes földgáz használatát. Ez elsősorban a fűtési igények kielégítését szolgálja, de több intézmény és vendéglátóhely számára is biztosítja az energiaellátást.

Telekommunikációs hálózat

A terület korszerű telekommunikációs hálózattal is rendelkezik, amely magában foglalja a vezetékes telefon-, internet- és kábeltévé-szolgáltatásokat. Ez a szolgáltatás különösen fontos a lakosság, az itt található intézmények és vállalkozások számára.

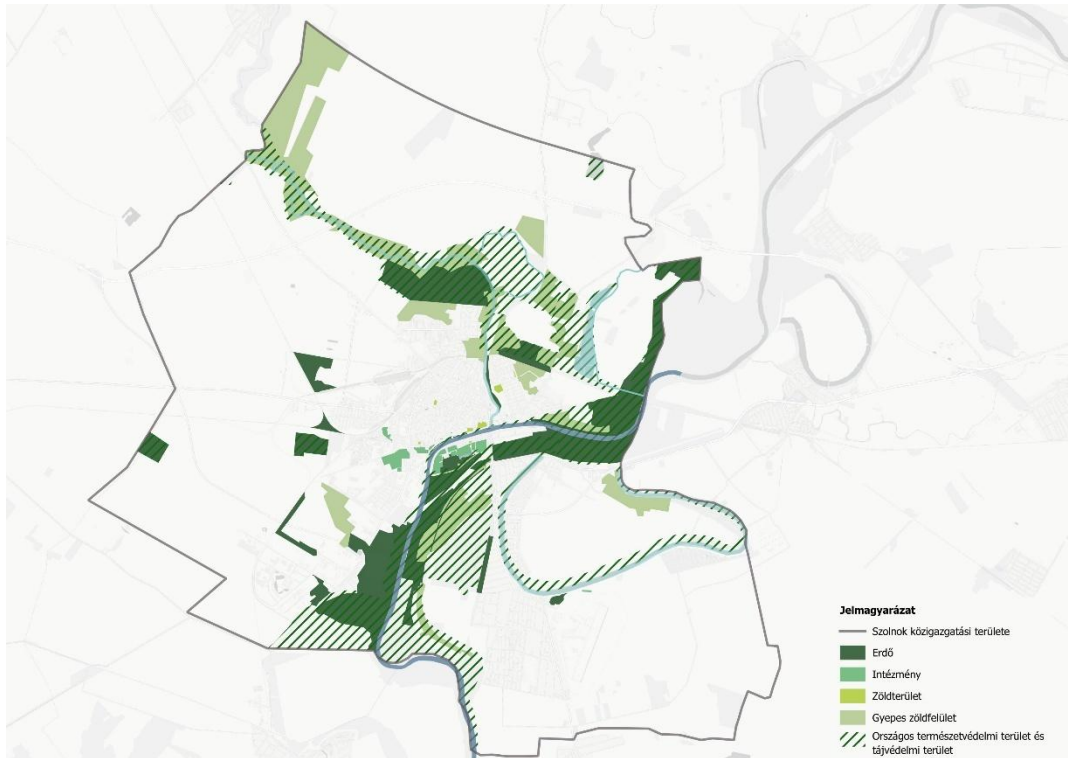
4.9. TÁJI ÉS ZÖLDFELÜLETI ADOTTÁGOK

Városi lépték

Szolnok városának táji és természeti értékeit a Tisza és a Zagyva folyók hullámterei, a galériaerdők, a ligetes vízparti társulások és a holtágak jelentik. A Szandai-rét megmaradt árterein értékes növénytársulások és élőhelyek találhatók. A természetközeli élőhelyek a folyók hullámterekben és a holtágak környezetében maradtak fenn, a Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet Szolnok közigazgatási területét kis részben érinti. A folyószabályozások és az urbanizációs hatások miatt a város eredeti növényvilágából (tölgy-, kőris-, szil-, fűz-, nyár-, éger ligeterdők) mára csak szórványos maradványok találhatók.

A város peremterületeinek gyep- és erdőfoltjaiban fellelhetőek értékes növény- és állatfajok. Szolnok a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságának felügyelete alá tartozik, amely több védett területet is lehatárolt a városban. Szolnok zöldfelületi rendszerében a város területének 0,89%-a zöldterület, 16,52 %-a erdő és 4,18%-a vízgazdálkodási terület, a Tisza és a Zagyva folyók mentén, illetve a holtágak környezetében alakultak ki, sugaras szerkezetet formálva. A Tiszaliget a legnagyobb összefüggő zöldfelület, a Széchenyi lakótelep melletti közjóléti Széchenyi Parkerdő és jelentős a folyópartok és a Holt-Tisza környéki zöldterületei is.

Szolnok zöldfelületi rendszeréhez tartoznak a közhasználatú terek, parkok, parkrendszerek és az erdők, melyek egész évben természetes látványelemei a városnak. A Belváros zöldfelületeit a Tiszavirág hídig tartó tengelyes parkrendszer alkotja, melynek önálló elemei a Rózsakert, a Verseghy park, a Tisza park. Nagy zöldfelülettel rendelkezik a Szolnoki Római Katolikus és Köztemető, valamint a Hetényi Géza Kórház és Rendelőintézet belső kertje. A Tiszapart és a Tiszaliget árterei ökológiai zöldfolyosó meghatározó szerepet tölt be a város zöldfelületi rendszerében. (7. melléklet)

19. ábra: Szolnok zöldfelületi rendszere

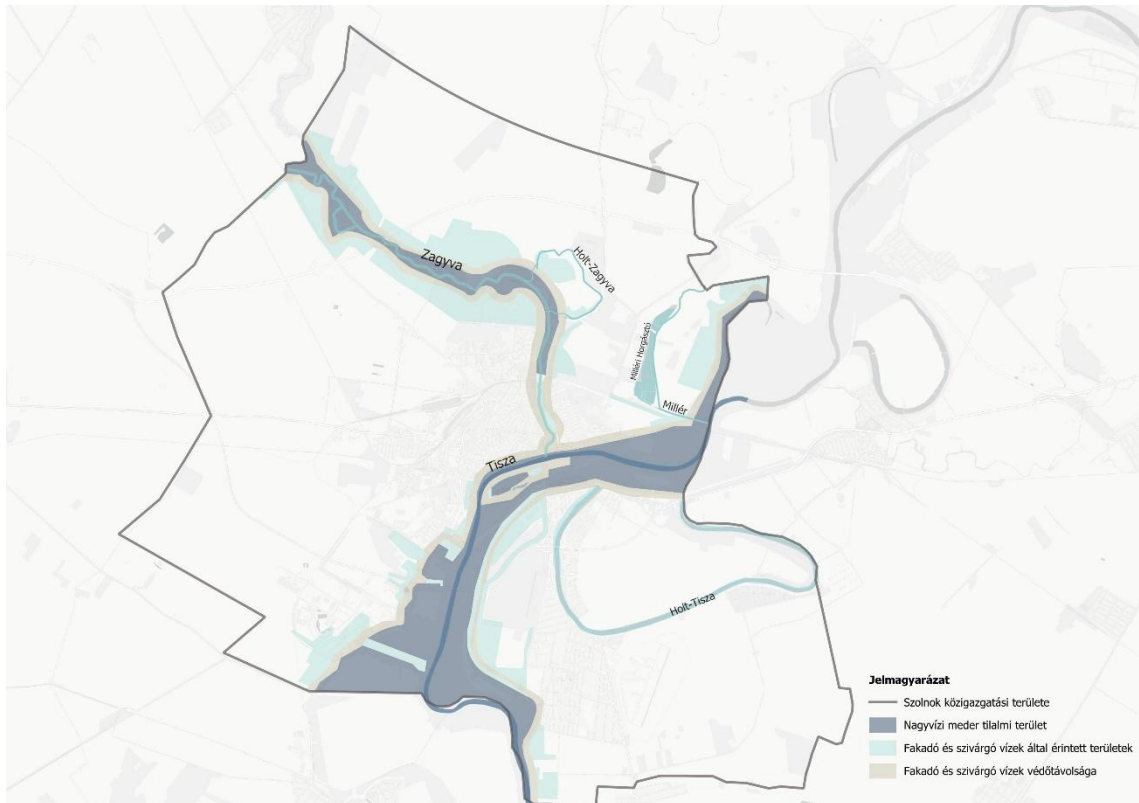
Tervezési terület és környezete

A vizsgált területen zöldfelületeket képeznek Szolnoki katolikus temető, Általános Iskola és Óvoda és a lakóterületek kertjei. Az ipari területen nincs összefüggő zöldháló, foltosodás jellemző. A meglévő faállomány, öreg, koros fákból állnak, Fehér nyár (*Populus alba*), megjelennek az adventív fajok amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*), magas kőris (*Fraxinus excelsior*), zöld juhar (*Acer negundo*), vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*). A Tiszaparti sétányhoz közel és a gyalogos és kerékpáros sétány mentén telepített fiatal egyedekből álló fasor van. A Tisza árterületének növényzetét rezgő nyár (*Populus tremula*), fehér nyár (*Populus alba*), nyírfa (*Betula pendula*) alkotják. A belvároshoz közeli partszakaszon az ártéri erdő, a Tiszapart további részén gyepárulás jellemző. (8. melléklet)

4.10.VÍZRAJZ

Szolnok és térsége igen gazdag felszíni és felszín alatti vizekben. Fő vízfolyása a Tisza és mellékfolyója a Zagyva. Holtágai a Holt-Tisza és a Holt-Zagyva, belvízelvezető a Milléri főcsatorna, és a Tiszaliget horgásztó. A mélyebb rétegekben lévő forró artézi

vizek a Tisza Szálló és a Tiszaliget fürdőit táplálják termálvízzel, de ezek jelenleg nem üzemelnek. A Közép-Tisza Vidéki Vízügy folyamatosan figyeli és elemzi a környezetet a beavatkozások érdekében.

20. ábra: Szolnok vízrajza

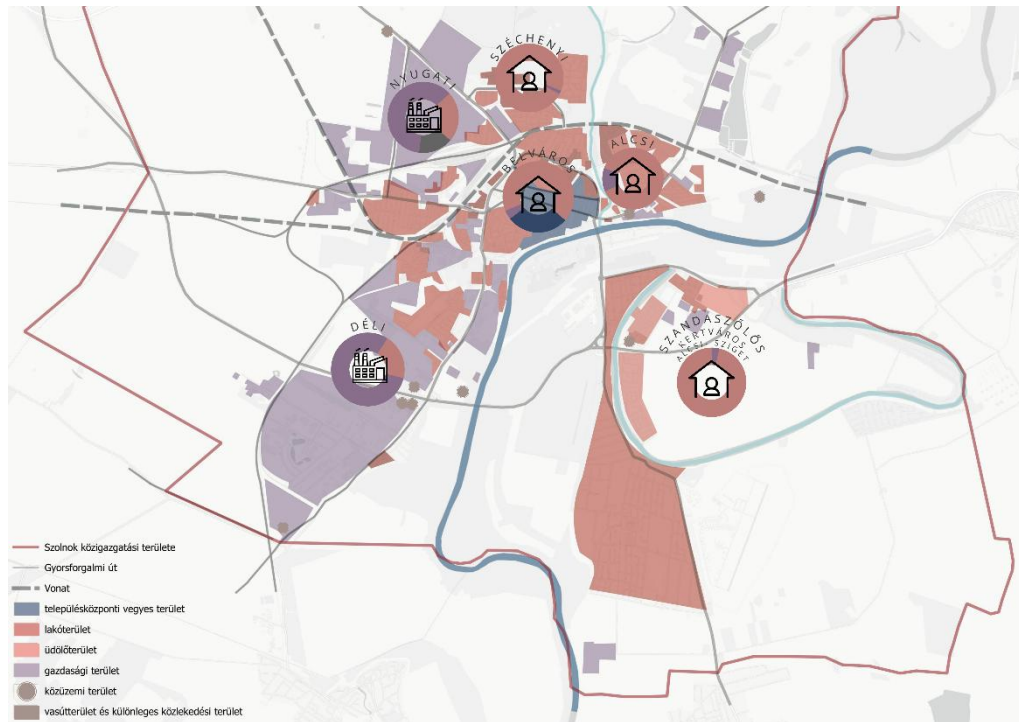
5. VÁROSÉPÍTÉSZETI VIZSGÁLATOK

5.1. TERÜLETHASZNÁLAT

Városi lépték

Szolnok területhasználatára változatos kép jellemző. Ipari és gazdasági területek a város nyugati és déli részén helyezkednek el a nevével is egyező Nyugati és Déli városrészekben. A lakóterületek főként Szolnok keleti és déli részeit foglalják el, kiemelten a Széchenyi városrészben, Alcsi-szigeten és Szandaszőlősen.

A város sajátos területhasználati mintázattal rendelkezik, mindegyik városrész egyedi karakterrel és funkcióval bír. A Belvárosi városrészben vegyes funkciójú területek találhatók, lakó-, városi, kertvárosias, intézményi, közigazgatási, kereskedelmi és kulturális területek egyaránt jelen vannak. Az Alcsi és a Széchenyi városrészekben főként a lakófunkció dominál. Míg Alcsi kertvárosias, családi házas beépítéssel, addig a Széchenyi rész nagy sűrűségű lakótelepi beépítéssel rendelkezik. A Nyugati városrészt főként ipari és gazdasági területek, lakóterületek, valamint vasúti és közlekedési területek alkotják. A Déli városrészben ipari és gazdasági területek vannak túlsúlyban, de nagy kiterjedésű lakó- és intézményi terület is megjelenik. A Tisza jobb partján elhelyezkedő Tiszaliget a város sport- és rekreációs központja. Szandaszőlős, Kertváros és Alcsi-sziget kertvárosias családi házas lakó- és üdülőterületekkel rendelkeznek.

21. ábra: Városrészek területhasználat

Tervezési terület és környezete

A városrész vegyes területhasználatú és funkciójú terület. Ipari, gazdasági, kereskedelmi, lakó, közszolgáltatási- és rekreációs funkciók szétszórtnan helyezkednek el. Sűrű beépítésű, városias környezetet alkotnak a városrész északi része, a belváros és a Tisza part, amelyek kiegészülnek kisebb kereskedelmi és szolgáltató egységekkel. A belváros környezetében több oktatási és nevelési intézmény található. A városrész egyik legfontosabb közintézménye a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet. Kiterjedt ipari és gazdasági övezet alakult ki, a Vm, Doffer, Solmit, AC/DC Logisztikai Park Zrt. és más gazdasági létesítmények. Az ipari funkciók mellett a Tisza partján szennyvíztisztító telep működik, amely a városi működése szempontjából fontos szerepet tölt be. A Tiszaliget térsége sport- és szabadidős funkciókkal bír, itt található a város fő sportlétesítményei, valamint rekreációs területei. A keleti városrészben található a RepTár Szolnoki Repülőmúzeum, amely egyaránt turisztikai, és kulturális funkciót lát el. (9. melléklet) (10. melléklet)

5.2. KARAKTER

Fókuszterület és környezete

A Településképi Arculati Kézikönyv (TAK 2017) alapján a tervezési terület három fő karakterbe sorolható, amelyek eltérő beépítési módokat, telekméreteket és építészeti jellemzőket mutatnak. (11. melléklet)

Vegyes karakter

Ez a karakter elsősorban a telepszerű lakótelepi vagy ipartelepi beépítésekre jellemző. Általában nagyobb telkeken több építési hely is kijelölhető, az épületek szabadon, úszva helyezkednek el a zöldterületek között. Szolnok jelentős területein található ilyen beépítés, amely főként a változás alatt álló iparterületekre jellemző, de kisebb része lakótelepi környezetbe is sorolható. A telekméretek 100-4000 négyzetméter között változnak, a beépítési intenzitás széles skálán, 5-100% között mozoghat, míg az épületmagasság 3,5-33 méter.

Kertes karakter

Ez a város családiházias, kertvárosias, lazább beépítésű részeire jellemző, ahol a zöldfelület is fontos szerepet játszik a városkép alakításában. A beépítés szellős, nem zárt sorú, kötelező előkerttel. A telken belül legalább 35-70% zöldfelületet kell kialakítani, tehát minimum a telek egyharmada parkosított. A telekméreték 180-2000 négyzetméter között vannak, a beépítési intenzitás 15-50%, az épületmagasság pedig 3,5-7,5 méter.

Városi zárt karakter

Ez a történetileg kialakult, régebbi városrészekre jellemző, tipikusan zárt sorú (kis)városias beépítés, főleg a vasúton belüli városrészekben található. De egyes külsőbb városrészekből is ide sorolható például a Pletykafalu keleti része. Nagyobb területet foglal el, mint a belvárosi karakter, és a városkép alakításában is meghatározó szerepe van. A beépítési mód zárt sorú vagy szabadon álló lehet, előkert jellemzően nincs. A telekméreték 500-2000 négyzetméter közöttiek, a beépítési intenzitás 25-60 %, az épületmagasság pedig 4,5-12 méter.

5.3. ÉPÍTETT KÖRNYEZETI TERÜLETI VÉDELMEK

A városszerkezetvédelmi terület a Vágóhíd utca, Hullám utca, Tiszapart, Kiss Ferenc utca, Csáklya utca, mint körülhatároló területrész helyezkedik el, elsősorban telekstruktúra és telekelosztás jellegzetességei, a telkek ritmusa és az utcahálózat vezetése, valamint a jellemző utcaszélességek megőrzése céljából.

A térfalak vonala és a közterületek lehatárolása védendő, az épületállomány önmagában nem hordoz védendő értéket. Az utcakép vagy a homlokzati kialakítások nem élveznek közvetlen védeltséget, az épületek átépíthetők, elbonthatók. Az új beépítéseknél meg kell őrizni a korábbi térfal helyét, az új épületek homlokzati vonalának az eredeti térfalat kell követnie. Szolnokon utcahálózat-védelmi terület alá esik a Gábor Áron tér, Kazinczy utca, Petőfi utca, Baross Gábor utca, József Attila utca, Indóház utca, Mártírok útja által határolt területek. (12. melléklet)

5.4. ÉPÜLETÁLLOMÁNY

A személyes bejárás alkalmával az épületállomány funkcionális, szerkezeti és esztétikai jellemzőik alapján kerültek felmérésre. A fejlesztési koncepcióhoz való illeszkedés hangsúlyos megítélés alá esett.

A vizsgált terület beépítése vegyes képet mutatott funkciójuk, magasságuk, tetőidomát és szintszámát tekintve. Az épületek jellemzően ipari- és lakó-, egy esetben oktatási funkcióval rendelkeznek, magasságuk is ehhez igazítottak, jellemzően rossz állapotban lévő, alulhasznosított ingatlanok. Az ipari épületek földszintesek, lapostetősek, míg a lakóingatlanok földszint + 1 emelet magasságúak és magastetősek. A térben való elhelyezkedésük is szeparált, külön térrészben helyezkednek el az ipari és külön területet foglalnak el a lakóépületek.

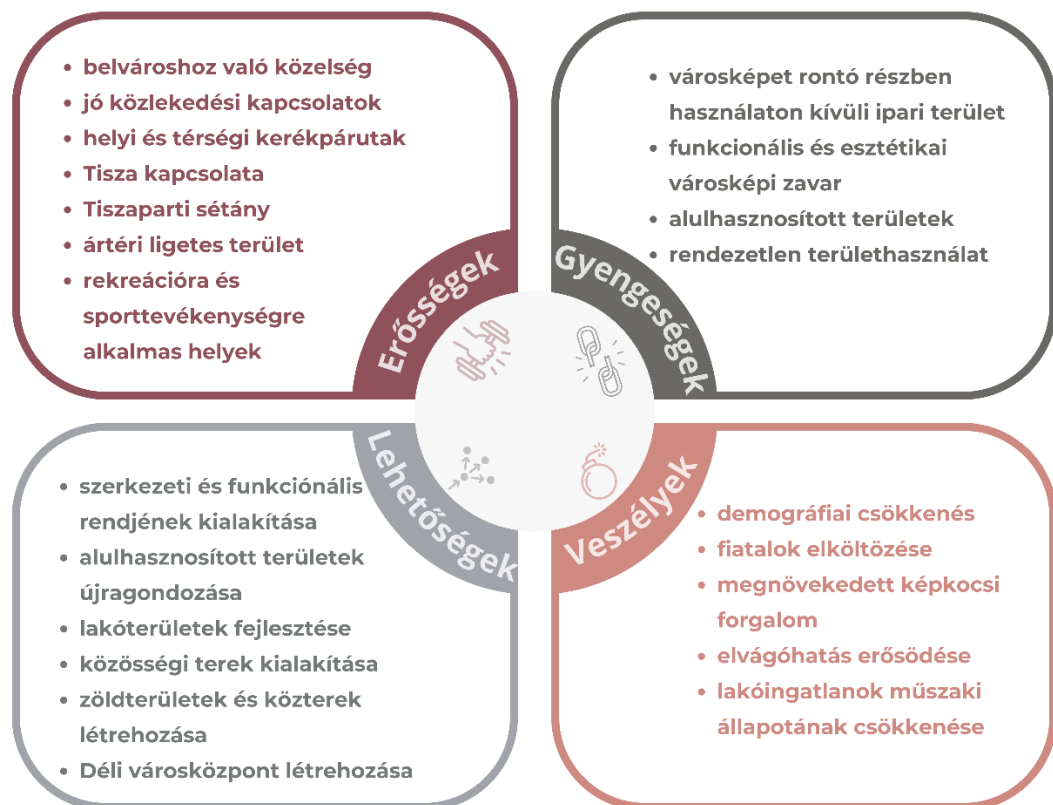
A fejlesztési koncepcióhoz való illeszkedést az ipari történeti múlt előtti tisztelgés okán egy ipari ingatlanra esett, amely funkcióváltással átmenekíthető a jövő generációi számára. A többi, rossz állapotban lévő ipari ingatlan bontásra kerül.

A felmérés eredményei az alábbi táblázatokban került összegzésre, fényképes alátámasztással. (13. melléklet)

6. HELYZETÉRTÉKELÉS

6.1. SWOT ANALÍZIS

A vizsgálatok eredményeit összegző SWOT analízis, kifejezetten a kijelölt terület adottságaira és sajátosságaira koncentrál, mivel az bemutatja a terület főbb erősségeit, gyengeségeit, a benne rejlő lehetőségeket és az esetleges kockázatokat. Ez az összegzés elősegíti a jelenlegi helyzet átlátását, és megfelelő kiindulópontot biztosít a jövőbeni fejlesztések megalapozott tervezéséhez.

22. ábra: SWOT analízis

6.2. PROBLÉMA TÉRKÉP

A szerkezeti és funkcionális problémák több, egymással összefüggő tényezőkből állnak, a hiányosságok a térség mindennapi működését és használhatóságát akadályozzák, hosszabb távon is gátat képeznek a városrész fejlődési és megújulási lehetőségeihez, kedvezőtlenül befolyásolják a lakosság életminőségét is.

A meglévő közúti forgalom, a Temető utca és a Tószegi út forgalma komoly problémát jelent a térrész és a környező lakóövezetek számára, rontja az életminőséget a

folyamatosan fennálló és jelentős zaj- és légszennyezés. Az átmenő forgalom a Temető utca mellett és a Mártírok útja felől ezt a helyzetet tovább súlyosbítja, elvágó hatással jelentős fizikai és vizuális korlátot képeznek, rontják az átjárhatóságot és ezzel jelentős közlekedésbiztonsági kockázatot is jelentenek a gyalogos- és kerékpárosok számára.

A Tisza és árterének értékes rekreációs területe alig, vagy csak nehézségek árán érhető el, mivel jelenleg kiépítetlen a gyalogos és kerékpáros kapcsolat. A területi funkcióknak megfelelő gyalogos és kerékpáros elérés lefedettség nem megfelelő, nincs kiépített gyalogos-és kerékpárút, ami az alternatív és fenntartható közlekedési módok használatát korlátozza és egyben súlyos a közlekedésbiztonsági tényező is.

Településszerkezeti ellentmondás, hogy a lakó- és ipari funkciók együttesen vannak jelen, kontrasztként helyezkednek el a struktúrában, ami alapvetően akadályozza a városrész arculatának egységes kialakulását és a terület fejlesztését. A rendezetlen területhasználat miatt az épített elemek nincsenek összhangban egymással, nincsenek változatos és differenciált térfunkciók, hiányoznak a karakteres és a területbe illeszkedő utcaképek, a külső és közös terek nem ösztönzik az emberek interakcióit és nincsenek közösségi életre alkalmas, egyedi és vonzó helyek sem. Ezek együttesen gyengítik a helyi identitást és a lokálpatriotizmus erősítését, gyengíti az emberek összetartozását, aktív közösség formálását.

A kisléptékű problémák kifejezetten az épületállomány állapotával, funkcionális elhelyezkedésükkel és a közterületek használatával függenek össze. A Kiss Ferenc utca és Mártírok útja térségében lévő régi ipari és raktári épületek gondozatlanok, rossz állapotúak, értékük és használati értékük folyamatosan romlanak, formájukkal, színhasználatukkal és legfőképp funkciójukkal nem illeszkednek a lakókörnyezethez, valamint a Tisza közelségével sincs érdemi kapcsolatuk. A területen áthaladó sínpár, amely korábban összekötötte a területet a Szolnok pályaudvarával, ma már használaton kívüli, az ipari területi részre vezet a lakóövezeti részen keresztül.

23. ábra: Probléma - terület példa

Rossz a terület átláthatósága és átjárhatósága is. Zavaró tényező továbbá a jellegtelen, elhanyagolt és monoton garázssorok és tárolóépületek, amelyek tovább erősítik a rendezetlenség érzetét. A két ipari vállalkozás (Szolmet Kft és DOFER Dohányfermentáló Zrt.) és más gazdasági egységek zárványszerű szigetként vannak jelen, markánsan elkülönülnek a lakóterülettől.

24. ábra: Probléma - ipari épületek -példa

Gazdasági- és szolgáltatói tevékenységükkel jelentős zajjal terhelik a környezetet. A Hegedűs Lajos utca útburkolata több helyen sérült, hiányos, több helyen besüppedt és felpúposodott, így balesetveszélyes felületet képez. Tovább rontja a közlekedésbiztonságot az is, hogy ezen az útszakaszon nincs kiépített gyalogos- és kerékpárút. Ezek a tényezők együttesen nemcsak a városrész arculatát és használhatóságát befolyásolják negatívan, hanem hosszabb távon a terület értékállóságát is csökkenthetik. (14. melléklet)

6.3. ÉRTÉKTÉRKÉP

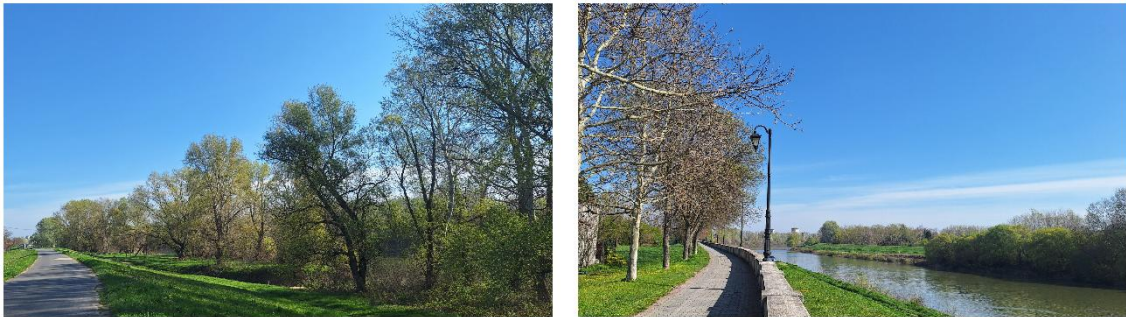
A vizsgált terület, és annak közvetlen környezete közvetlenül kapcsolódik a belváros szövetéhez és olyan szerkezetileg és funkcionálisan meghatározó nagyléptékű értékkel bírnak, amelyekre a jövőbeli fejlesztéseket építeni lehet. A város szolgáltatásaihoz, intézményeihez, kulturális központjaihoz ezáltal biztosított a közvetlen a hozzáférés.

A tömegközlekedés jól elérhető, 20 buszjárat halad át a területen, a megállók sűrűn helyezkednek el, azok a lakóingatlanokhoz, az út- és utcahálózathoz igazodnak.

A Mártírok újra, József Attila út és a Temető utca közvetlenül összeköti a városrészt a belvárossal, a város déli és térségei felé vezető kijáratot a Tószegi út biztosítja. Ezek az erős közlekedési kapcsolatok az átmenő és a helyi forgalom számára is meghatározóak. A városrész további értékét képviseli a már meglévő kerékpáros infrastruktúra

kiépítettsége, amely a Tisza-part közkedvelt gyalogos- és kerékpáros sétányaihoz közvetlenül kapcsolódik és a Tiszavirág hídon keresztül a Tiszaliget felé az átjárás biztosított. A Tiszaliget sport- szabadidős és rekreációs funkció sokszínű, változatos és szabadtéri kikapcsolódási lehetőséget biztosítanak a városlakók számára.

Jelentős táji értéket képvisel a Tisza és a természet közelsége, amely javítja a lakosság életminőségét, lehetőséget biztosít a turizmus élénkítésére és számos szabadidős tevékenység végzésére.

25. ábra: Tisza-part közkedvelt gyalogos- és kerékpáros sétányai

A városrész része az utcahálózat-védelmi területnek József Attila utca, Indóház utca, Mártírok útja által határolva, valamint a városszerkezet-védelmi területnek, amely magában foglalja a Csáklya utca, Kiss Ferenc utca, Tiszapart, Hullám utca és Vágóhíd utca által lehatárolt részt. Az övezetek kiemelt jelentősége a város történetileg kialakult szerkezetének megőrzése.

A lakókörnyezet stabil közösségi háttérrel nyújt az itt élőknek, kiegyensúlyozott városképi arculatot és élhető lakókörnyezetet teremt számukra, valamint a meglévő magán- és közösségi zöldfelületek emelik a lakhatási vonzerőt.

A városrész további önállóságát erősíti a kereskedelmi kínálat sokszínűsége. Több kisebb szolgáltató és kereskedelmi egység is elérhető a területen, amelyek a mindennapi szükségletek kielégítésének elérését biztosítja, a nagyobb áruházak és más szolgáltató egységek környezeti lefedettsége jó, azok gépjárművel és közösségi közlekedéssel könnyen megközelíthetőek.

A városrész arculatát alapvetően a karakteres beépítési formák határozzák meg. A területen lévő vegyes használatú ingatlanok nem állnak helyi védelem alatt, az összefüggő, régi ipari, a múlt értékét megtartó téglapépületek környezeti értéket jelentenek, részletképzése miatt jelentős potenciál bír.

A lakosság ellátását biztosító humán-infrastruktúra kapacitása kielégítő, az intézményi ellátottság és elérés is jelentős a területen. Működik bölcsőde, óvoda és általános iskola, a környező városrészekben további általános és középiskola is elérhető. A helyi lakosság és egyben a térségi egészségügyi alap- és kórházi ellátást a Hetényi Géza Kórház és Rendelőintézet biztosítja.

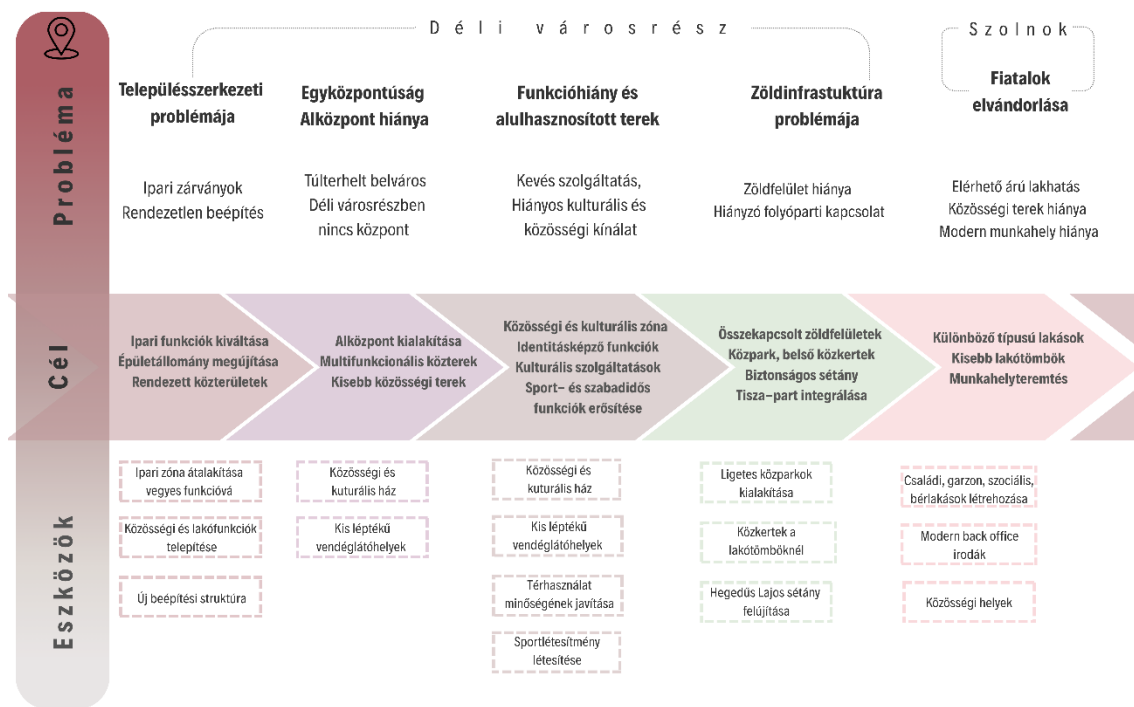
A térség kulturális és turisztikai szempontból is jelentős értékkel bír, a RepTár Szolnoki Repülőmúzeum, a város egyik leglátogatottabb helye és attrakciója, amely országos ismertséggel és vonzerővel rendelkezik. A közeli Tiszaliget sport- és rekreációs létesítményrendszer jelentős turisztika és gazdasági értékkel bír. Sokrétű szabadidős sport és kikapcsolódási lehetőséget kínál a lakosság és a turisták számára.

(15. melléklet)

7. FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

7.1. CÉLRENDSZER

A terület fejlesztési célrendszerének kialakítása érdekében Szolnok déli városrészének helyi szinten megjelenő problémái, konfliktusai jelentik a kiindulási pontot. A személyes bejárás során tapasztaltak szerint a terület legfőbb fejlesztési kihívásait az ipari jellegű, tömszerűen jelenlévő szerkezeti zárványok felszámolása, a funkcionálisan és közösségi szinten is megjelenő alulhasznátság, a hiányzó városi alközpont, valamint a zöldinfrastruktúra hiányosságai okozzák. A problémák megoldására olyan megoldást kell találni, amelyek elsősorban a fiatal lakosság helyben tartását támogatja, megvalósíthatóvá válnak a városrészen belül, megerősíti a helyi identitást és hosszú távon a városi szövet újraélesztéséhez vezet.

26. ábra: Célrendszer

7.2. ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Az átfogó fejlesztési terv a terület átvizsgálásán és annak értékelésén alapul, olyan beavatkozásokra tesz javaslatot, ami a terület számára új funkciók kialakítását teszi lehetővé.

Az újonnan létrejövő városi környezet lehatárolásával közvetlenül kapcsolódik a történelmi belvároshoz, nyugati városrész közelségéhez, részben azok infrastruktúrája építkezik és szolgáltatásait használva biztosítja a területen élők számára a szükségletek kielégítését. A területen növekszik a lakóterület, valamint létrejön egy iroda és szolgáltatói funkció. Ennek megfelelően két alközpont alakul, melyek lehetőséget teremtenek a kiegyensúlyozottabb lakó-, közösségi és irodanegyed kialakítására. A városrész ezáltal vonzóbbá, élhetőbbé, nyitottabbá és fenntarthatóbbá válik, és társadalmi szerepe növekszik. (16. melléklet)

A lakóterületi alközpont szabadtéri és beltéri közösségi tereivel a közösségi funkcióval lehetőséget teremt mindenki számára a találkozásra, a beszélgetésre, az interakciókra, ami által erősödik a városi karakter, a helyi identitás és a társadalmi kohézió. A területet a meglévő és az újonnan kialakított gyalogos- és kerékpáros utakon keresztül lehet megközelíteni a különböző zónákból, és a központi területen áthaladva biztosított az átjárás a Tisza folyó és a természet értékeivel való találkozáshoz. A belső utakon járva, az egyik térrészből a másikra jutással teremtődik meg az az áramlás, ami a terület elnevezése is lesz.

Szolnok déli áramlása Tisza folyó közelségére, annak mozgására reagál. Az áramlásra alliteráló, a városrész funkcióinak megfelelő elnevezések ennek a hasonlatrendszernek a részei, mely területen belüli tájékozódást is biztosítja.

27. ábra: Szolnok déli áramlás – logó

7.3. ZÓNA, TERÜLETI ELNEVEZÉSEK

A fejlesztési koncepcióban a területek funkcióinak kialakításával kerültek elnevezésre. A különböző zónák elnevezései, az alapkoncepcióval egyezően a Tisza és a természet közelségére reagálnak, megkönnyítik a tájékozódást, és a városhasználók számára identitást képző szerepet tölt be.

ÁRAMLÁS Zöld rekreációs zóna

A Tisza-part árterületéhez vezető tölcészerű zöldterületi megnyitással a természettel való harmonikus összekapcsolódást jelképezi az Áramlás név. A Tisza-partról átmenetet képezve beáramlik a zöldfelület a közösségi térrészbe és a lakóterületek közzé, ezzel egy összefüggő zöld infrastrukturális rendszert alkotva.

TORKOLAT Közösségi- és szolgáltató zóna

A Torkolat elnevezés a különböző területekről való betorkollást és a megérkezést szimbolizálja, ahol az emberek sebessége lelassul és egy másfajta térélménybe kerül, amely a beszélgetések, a találkozások, a kulturális élmények színtere.

HORGONY Lakónegyedi zóna

A Horgony zóna elnevezése a fiatalok helyben tartását, helyben maradását, lehorgonyzását szimbolizálja. A területen lévő lakások, házrészek a mai igényeknek megfelelő kialakításúak, változatos négyzetméterűek, kiszolgálják az egy-két fős, és családot tervező fiatalok igényeit. Az egyéni és családban megélt élmények szinttere.

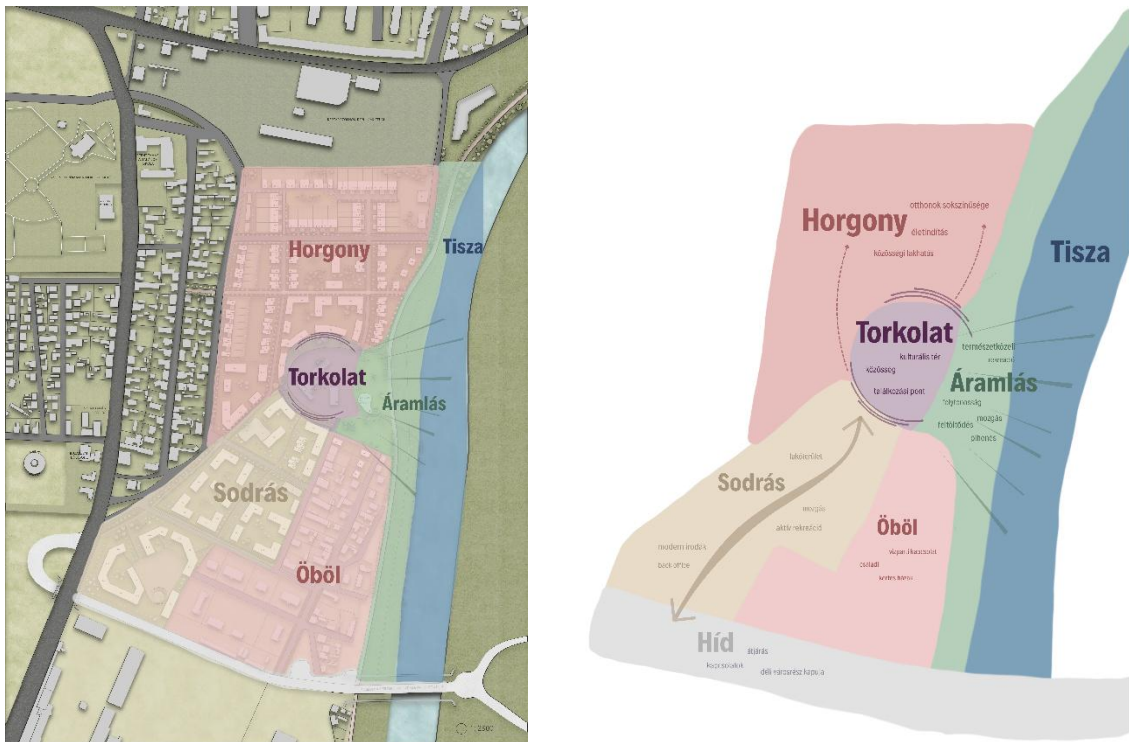
SODRÁS Lakó, irodai és aktív rekreációs zóna

A Sodrás zóna a terület egyik alközpontja, nevével egyezően ez a sodrás teremti meg a csendes lakóövezetből való átjutást az irodai, szolgáltatói-, kereskedelmi-és rekreációs térrészbe. A lakóterületi félprivát zöldterületi nyugalomból az irodai zónába, az épületen átvezető belső közösségi térrel rendelkező területre vezet.

ÖBÖL Lakónegyed zóna

A már meglévő csendes családi házas környezet kapta az Öböl nevet, amely a kikötés szimbólumával a helyben maradást és a múlt tiszteletét jelképezi.

Későbbiekben ezek a területi elnevezések kerülnek hivatkozásra.

28.ábra: Zóna elnevezések

7.4. KÖZLEKEDÉS KONCEPCIÓ

A városi közlekedési rendszer megújítása szintén a koncepció részét képezi. A városi közlekedési rendszerhez való közvetlen kapcsolódással és a közlekedési csomópontok fejlesztésével javul a városrész több irányból történő megközelíthetősége, egyszerűbbé válik a közlekedési tájékozódás, a gépjárműforgalom áterelésével az átjáró gépjárműforgalom fokozatosan csökken.

A tervezés során kiemelt cél volt, hogy a közlekedési rendszer a lokális helyhasználatot támogassa, alternatív és fenntartható közlekedési lehetőségeket teremtsen, valamint a területet övező és a területre bevezető úthálózat közlekedési rendszere ne vonzzon átmenő gépjárműforgalmat.

A koncepció további célja a gyalogos- és kerékpáros infrastruktúra erősítése, különösen a Tisza-parti sétányhoz kapcsolódóan, valamint a belső alternatív közlekedési lehetőségek megteremtése és ezzel párhuzamosan a gépjárműforgalom csökkentése. A Tisza mellett haladó kerékpáros úthálózat és a gyalogos tengelyek fejlesztése biztonságos és kényelmes kapcsolatot teremt a belváros és az új Déli áramlás városrész között.

7.5. ZÖLDFELÜLETI KONCEPCIÓ

A városi zöld-kék infrastruktúra, a természet és természetes víz közelsége ritka adottsága Szolnoknak és kiemelt fontosságot jelent a déli áramlás terület számára. A Tisza Szolnok belvárosi szakaszán a beépített környezetet kíséri, árterében a fás- és ligetes területek vizuális, gyalogos és közvetlen kapcsolatot teremt a Tiszával. Ez a közvetlen természeti kapcsolat jelentős értéke a fókuszterületnek és a legfontosabb identitáselemét képezi a koncepciónak.

A koncepció célja egy összefüggő, több szinten működő ökológiai hálózat létrehozása a városi közegben, amely kedvezően befolyásolja a terület mikroklímáját, csökkenti a hősziget-hatást, javítja a levegő minőségét, por- és egyéb légnemű szennyezőanyagok megkötésében aktívan közreműködik. Ezek együttesen szolgálják a városi komfortot, a klímaadaptációt és a közösségi életminőség javítását.

8. KÖRNYEZETALAKÍTÁSI TERV

8.1. BONTÁSI JAVASLAT

A tervezési terület peremén elhelyezkedő, elsősorban családi házak beépítési léptéke és karaktere kedvező hatása miatt megtartásra javasoltak.

Az új funkciók, mint közösségi-, iroda- és lakóépületek elhelyezése érdekében a korábbi beépítések nem maradnak meg, azok bontásra kerülnek. (17. melléklet) Kivételt képez a város ipari múltjának emlékét őrző két épület, a nemrég felújított levéltár épülete, valamint a rekreációt szolgáló kosárlabda sportközpont.

29. ábra: Megtartandó épületek - példa

A területen lévő, korábban ipari funkciót betöltő épületek építészeti karakterük és szerkezeti kialakításuk miatt nem alkalmasak a tervezett koncepcióhoz való illesztésre. A jelenlegi állapotukban lévő épületek felújítása vagy átalakítása nem lenne költséghatékony megoldás.

30. ábra: Bontandó ipari épületek - példa

A tervezési területen működő vállalkozások a déli városrészbe tervezett iparipark területére lesznek áthelyezve, így a város szerkezete továbbra is egységes marad.

Az ipari zóna szomszédságában lévő két földszint +1 emeletes lakás, és ipartörténeti, de használati értékkel nem bíró ipari kémény a megtartandó épületállomány részét képezik.

A Sodrás irodaépületének környezetében álló 50 méter magas kémény látványtengelyként, míg a távolabbi szemlélő számára tájékozódási pontként funkcionál. A bontási döntések a városszövet megújulását és a funkcionális átalakulást szolgálják, ezek a döntések biztosítják a terület új funkcióinak hosszú távú, életképes működését.

8.2. TERÜLETSZERKEZET

A meglévő lakóterületi, intézményi és szolgáltatói épülettömbök nem igényelnek beavatkozást. Az ipari, zárványt okozó területek a jelentős szerkezeti és területhasználati változást igénylő épülettömböket alkotnak. Az alulhasznosított ipari területek területhasználati változást igénylő tömbök kategóriájába esnek. (18. melléklet)

Az ipari területi zárvány megszüntetését a közúti, gyalogos és kerékpáros feltárás biztosítja, valamint az ehhez közel eső másik ipari tömb belső gyalogos feltárást igényel. A jelenlegi hiányosság megszüntetésének lehetséges módja, hogy a gyalogos- és kerékpáros útvonal a Tisza part mentén a már meglévő sétányra kerül rávezetésre, ezzel egy, a Tiszával egyező és hangulatát megidéző áramlási útvonal jön létre.

A már meglévő, „szolnokias” térszerkezethez igazodó, újonnan létrejövő térszerkezeti elemek egymáshoz kapcsolódnak, jól áttekinthető rendszert alkotnak. Új áttörések, utcamegnyitások, a zárványok megszüntetésével együttesen tették a területeket könnyen megközelíthetővé. A területek funkcióknak megfelelő térdinamikával rendelkeznek, területhasználatukban, elrendezésükben aktív térhasználatot eredményeznek. A lakótömbök kialakításánál a már meglévő lakótömbökre reagálva hasonló irányú, mélységű tömbök kerültek kialakításra, három helyen való megnyitása az átjárhatóságot biztosítja és teremt közvetlen kapcsolódási lehetőséget a Tisza-parthoz. A tömbökre jellemző keretes, zárt soros beépítettséggel védett belső terek jönnek létre. Az alapkonceptióra áramlás reagálva a térszerkezet kialakítása a Tisza folyóra reagáló íves vonalvezetéssel strukturált, változatos szerkezet hoz létre. A megtartott ipari kémény az egyetlen magassági pontként jelenik meg, a Sodrás területen lévő irodátömbök kültéri elemként reagálnak a látványra. A Torkolat központi nyílt teret a hozzá csatlakozó lakóegységek íves elrendezésükkel ölelik körül, és a közöttük lévő zöldsáv teremt harmonikus átmenetet az eltérő funkciók között.

Összességében elmondható, hogy a nyitott és a zárt terek harmonikusan reagálnak a funkciókra, elrendezésükkel ideális, élhető térhasználat alakul ki, a kompakt

épülettömegek között kialakuló városi szabadterek jelenléte biztosítja a szabad áramlást a területek között. Ez az új városi térrendszer a hosszútávon fenntartható fejlődést szolgálja. (19. melléklet) (20. melléklet) (21. melléklet)

8.3. KÖZLEKEDÉSI RENDSZER

A tervezési területen a Mártírok útja megszüntetésével a gépjárműforgalom az Indóház utcára kerül átterelésre, ezzel az áthaladás megszűnik, így csak a célként érkező gépjárműforgalom kerül a területre. Az Indóház utca a jelenlegi kialakítása és a közúti rendszerben eltöltött szerepe miatt nagyobb forgalmi terhelést is elbír, így az átterelt forgalom gondtalanul haladhat át az útvonalon a belváros és a nyugati városrész irányába. (22. melléklet)

A Pályaudvar felől érkező, használaton kívüli ipari sínek megszüntetésével a Raktár utcában kétirányú forgalom kerül kialakításra, amely csomóponti fejlesztéssel kapcsolódik be a Kőrösi és Temető utcához. Ennek eredményeként biztosított a területre való be- és kihajtás, könnyebb a megközelíthetőség az ott élők számára. (23. melléklet)

A fő feltáró útvonalokról Raktár utca, Csáklya utca az autós bejutások korlátozottak és csak a legszükségesebb szakaszokon kapcsolódnak a tervezett lakóterülethez. Elsősorban azok számára teremtenek bejutást, akik a mélygarázzsal vagy saját parkolóhellyel rendelkező épületekhez vezetnek. A belső utak, 6 méter szélességű aszfaltburkolatúak és forgalomcsillapítottak. Az út mellett gyalogos járda és kétoldali zöldsáv kerül kialakításra, amely természetes választó funkcióval bír a gyalogosok biztonsága és a csapadékvíz megfelelő elvezetése érdekében. Ehhez az utcához csatlakozó két íves gyalogos és kerékpáros engedélyes gépjármű forgalmi utcák a közlekedési funkciónak megfelelő nagy teherbírású útburkolatot kapnak, amely a nagyobb súlyú járművek, például hulladékszállító teherautó, tűzoltó teherautó számára is biztonságosan használható. Ennek eredményeképpen a Horgony lakóterület feltárása biztosított.

Az elsődlegesen gyalogos és kerékpáros forgalom számára szánt utcák a keresztirányú forgalom biztosítása érdekében 5 méter szélesek. Raktár utca és Durst János utca felől a már meglévő Temető utcában haladó kerékpárúthoz van kapcsolat.

A sétányok Horgony és Sodrás zónákon keresztül haladnak keresztül, a gyalogosforgalmat a közösségi térből vezetik le és kötik össze a Tisza-parti sétánnyal, ezáltal közvetlen kapcsolatot teremtenek a vízparttal és a városi zöldhálózattal.

A Torkolat közösségi térrészről a Sodrás lakóterületén keresztül gyalogosforgalom számára kialakított sétány vezet az irodai és szolgáltatói részre. A 3 méter szélességű térkő burkolatú út mellett 2 méter széles fasoros zöldsáv húzódik. A fák lombkoronájukkal biztosítják az árnyékolást és a kellemes mikroklímát.

Ma már a közlekedési rendszer részei a mikromobilitási eszközök, melyek kiszolgálására a terület minden zónájában összesen öt darab mikromobilitási pont kerül elhelyezésre, melyek elősegítik a fenntartható közlekedést és a klímasemleges városi mobilitást.

A tervezett Torkolat központtól a főbb desztinációk, mint a Tiszai Hajósok tere 1,3 kilométer, a város főtere a Kossuth tér 1,7 kilométer, a Verseghy park 1,36 kilométer, a rekreációs területekkel rendelkező Tiszaligeti sétány 1,6 kilométer távolságra találhatóak. A Központtól északnyugati irányba bevásárlási lehetőséget nyújtó Penny Market 1 kilométer, a vasútállomás 2,2 kilométer távolságra van. A területek gyalogosan és kerékpárral is jól átjárhatóak, a belvároshoz jó kapcsolódással rendelkeznek. Ezek a távolságok gyalogosan 10-20 perc, kerékpárral 5-10 perc alatt tehetőek meg. (24. melléklet)

A gyalogosbarát utcák és közterületek kialakításának hatására jelentősen javul a közösségi aktivitás és ez jelentősen hozzájárul városrészben lakók életminőségének emeléséhez.

8.3.1. PARKOLÁS

A városiasodás folyamatában egyre több a gépjármű, melyek egyre nagyobb parkolási igénytel járnak. A Szolnok déli áramlása földalatti garázsrendszerével erre a tendenciára készíti fel a területet, mivel a parkolási kapacitása a jelenlegi igényeket meghaladja.

A földalatti parkolórendszerrel felszabadulnak a földfelszíni, utcafronti területek, a gyalogos és kerékpáros forgalom biztonságossá válik azáltal, hogy a gépjármű és alternatív forgalmak egymástól külön választódnak.

A Torkolat közösségi tér több irányból csak gyalogosan érhető el, így az ide gépjárművel érkezők a Sodrás közösségi tér közelében a mélygarázst használhatják.

A Horgony északi és észak-nyugati oldalán a sorházi lakások fedett, zárható felszíni garázssal rendelkeznek. Az észak-nyugati területen fedett, zárható felszíni garázssegélyt 15 parkolóhelyet biztosít, 150 méteren belüli lefedettségben a közvetlen parkolási

lehetőséggel nem rendelkezők számára. A gépjármű útról megközelíthető két darab mínusz 1 szintes mélygarázs 200 méteren belüli lefedettséggel biztosít parkolási elérést a lakóterületeken élők számára.

A Sodrás irodatömbök alatti mínusz 1 szintes mélygarázsrendszerben az irodák és kereskedelmi szolgáltató egységekben dolgozók, valamint az üzleti vendégkör számára biztosít parkolási lehetőséget. A Sodrás központi lakóterületi részén 3 darab mínusz 1 szintes mélygarázs biztosítja a parkolást az itt élők számára, 90, illetve 50 méteres lefedettségben. A Sodrás lakóterületén a közösségi tér közelében egy darab mínusz 1 szintes mélygarázs biztosítja az itt élők számára a parkolást 40 méteres lefedettségben, illetve a közösség térre érkezők számára biztosít vendégparkolót 150 méteres lefedettségben.

(25. melléklet)

8.4. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER

A tervezés során kiemelt szerephez jut a Tisza-parti sétánnyal való összekötés, mivel a víz látványa, a vízzel való találkozás élménye kedvező pszichést hatással bír az emberekre. A magas térválasztó elemek alkalmazását kerülve dinamikus városi sziluett jön létre, ami jobb kapcsolatot teremt a vízpart felé.

A központi közösségi térből induló sétány biztonságos, enyhén rézsús vízparthoz vezet, a lépcsős lejutási pontok lehetőséget biztosítanak a folyó közvetlen megközelítésére, miközben a biztonságot az árvízvédelmi művek magassága és vonalvezetése biztosítja, így a városi és természeti tér fokozatosan, szintváltásokon keresztül kapcsolódnak egymáshoz. A fasorok vonalai követik az utak ritmusát és jelzik azok folytatását.

Az épületek zöld környezetében a kerti- és utcabútorok elhelyezése ösztönző hatással bírnak a napi használatra, a szabadlevegőn való időtöltésre, pihenésre. A közterület környéki beültetések évelő növényekkel organikus egységet teremtenek.

A Tószegi út és az Engedélyezési terv szerint megvalósuló új híd mentén telepített extenzív zöldfelületek, védő fasítások kettős funkciót látnak el. Egyrészt zajszűrést, másrészt látványvédelmet nyújtanak a lakó- és irodaépületek számára, miközben díszítő és ökológiai értékével kapcsolatot biztosítanak a Tisza-part zöldfelületi hálózatával.

A déli áramlás új fejlesztésű, változatos kialakítású lakózónáiban a zöldfelületek eltérő karakterrel és funkcióval rendelkeznek, és arányosan illeszkednek az ingatlanok méreteihez.

A Horgony zóna kertvárosias életérzést terem az északi és a nyugati részen sorházas lakóegységeivel, 100-120 négyzetméteres magánkertjeivel. A közelében lévő közpark biztosítja az itt élők szabadtéri kapcsolódásának lehetőségét. A zóna középső és keleti részén megfelelő nagyságú és arányú, az épületek között félprivát zöldfelületek jönnek létre, amelyek a közösségi élet színtereiként működnek, ugyanakkor megőrzi az intimitást.

A lakóterületek között kisebb kiterjedésű közpark biztosítja a zöldfelületi tagoltságot és a gyalogos és kerékpáros átjárást. Szabadidős funkcióknak teremt helyet, valamint a találkozás és pihenés lehetőségét kínálja.

A központi, Torkolat elnevezésű íves zöldfelület átmenetet képez a közösségi és lakóterületek között, vizuálisan és funkcionális is kapcsolódik a Tisza-parti sétányhoz és az árterülethez. A Torkolat nemcsak átmeneti zóna, hanem hangulata okán itt tartózkodásra is serkenti az embereket.

A Sodrás zónában az épületek közötti félprivát udvarok és a zónán áthaladó gyalogos sétány mellett húzódó, fásított zöldsáv biztosítja a kellemes mikroklímát és a természetes árnyékolást. Az irodatömbök környezetében is zöldfelületek jelennek meg, amely az ott dolgozók és az oda érkezők számára kellemes látványt, természetközeli élményt is kínál.

Összességében elmondható, hogy az újonnan létrejövő zöldfelületi rendszer kialakítása a meglévő faállomány és fasorok értékeinek megőrzésével történik, a további zöldfelületi elemek diverzitásukkal növelik a zöldállományt, és együttesen alkotnak egy átlátható zöld infrastrukturális kapcsolati rendszert.

(26. melléklet)

8.5. FUNKCIÓK

Tervezett funkciók az alábbi mellékletekben láthatóak: (27. melléklet) (28. melléklet)

8.5.1. Lakhatás

Az egykori iparterület helyén, a zárványok felszámolását követően, a Horgony és Sodrás zónákban egy új, vegyes lakhatási formákat kínáló, integrált lakásállománnyal rendelkező lakónegyed jön létre, egy olyan lakhatási mix, amely reagál a piaci szegmensek mellett a szociális szempontokra is. Alternatív lehetőséget biztosít a különböző korú és vagyoni helyzetűek számára.

A beépítési formák és a különböző lakástípusok, a tulajdonviszonyok megteremtésével nem szegregáló hatásúak, mivel a magántulajdonban és önkormányzati tulajdonban lévő szociális- és bérlakás együttesen megtalálható a területen. A teljes lakásállomány megoszlását tekintve 75 %-ban magántulajdon és 25 %-ban önkormányzati tulajdon jellemző. Az önkormányzati tulajdonban lévő lakások a következő elnevezésű ingatlanegységekben találhatóak.

A megoszlások eredményeképpen a déli áramlás zónáiban található lakástípusok révén a terület vonzóvá válik a fiatalok számára, akik különböző életszakaszaikat megélve egyetemisták, pályakezdők és a családok jutnak lakhatáshoz, ezáltal erősítve Szolnok lakosságmegtartó képességét és a városrész társadalmi sokszínűségét. (29. melléklet)

A tervezett lakhatási formák a következő fő kategóriákba sorolhatók:

- Saját Ház sorház földszint+1emelet magasságú épület: önálló, magántulajdonú, kompakt lakóegységek, hasznos alapterületük 130 négyzetméter, privát kerttel, saját 24 négyzetméter garázzsal és egy vendégparkolóval rendelkeznek, amelyek elsősorban a családok számára kínálnak hosszú távú, stabil lakhatási lehetőséget.
- Saját Kisház induló lakások földszint+1 emelet magasságú épület: önálló lakóegység, 90-110 négyzetméter alapterület, magántulajdonú lakások, amelyek közös használatú zöldfelületekkel, és lakásonként egy a közelben lévő garázzsal vagy mélygarázsban biztosított parkolóhellyel rendelkeznek. Ez a lakástípus tulajdonviszonyát tekintve magántulajdonú, ideális fiatal pályakezdők vagy első lakást kereső családok számára.
- Saját Lakás ifjúsági lakások földszint+1 és földszint+2 emelet magasságú épületek: változatos alapterületekkel és szinhasználattal, földszint vagy elsőemelet, melyek félprivát zöldterületi és közösségi zöldfelületi kapcsolódással,

közeli garázs vagy mélygarázi kapcsolattal rendelkeznek. Közösségi terei elősegíti az itt élők számára a közösségépítést és közösségben élés élményét. Tulajdonviszonyukban magán- és önkormányzati lakások elegyét adják.

Az így kialakuló kompakt városszerkezet és sokszínű beépítési struktúra hozzájárul a hosszútávú önkormányzati célokkal is megegyezően a fiatal lakosság helyben maradását támogató, valamint aktív és közösségorientált életér biztosításához.

8.5.1. ALKÖZPONT

Az új városrész fejlődését támogatja a területen létrejövő alközpont, amely tervezetten a közösségi élet kiemelt helyszíne. Ez a térrész a városrész minden irányából megközelíthető, gyalogosan bejárható és más alternatív eszközökkel is könnyen elérhető. A közösségi térrész épületeivel, kínált szolgáltatásaival az emberek mindennapi életét befolyásolják, mint annak integrált részei, ami képes közösséget, szellemet és identitást teremteni, amely előmozdítja a város lakóinak és vállalkozásainak megelégedettségét.

A tervezett közösségi ház két épülete a városrész társadalmi életének új központjaként a helyi közösség kulturális és szórakozási igényeihez kínál programokat, eseményeket, melyek elősegítik a helyi lakosok találkozását, a közösségi kapcsolatok építését és erősödését, és hozzájárulnak egy élő, összetartó városi közeg kialakulásához.

Az átláthatóbb, átjárhatóbb térszerkezet kisebb és nagyobb közösségi találkozások színtere, térkő burkolata megkönnyíti a fenntartható használatot, az elhelyezett utcabútorok, pihenőpadok, lámpaoszlopok, a közösségi ház és kávézó és étterem működésének megfelelő homlokzati kialakításai egységes rendszert és nyugalmat közvetítenek, nem magányos látványosságot teremtenek, hanem a tájkép természetes részét képezik.

A közösségi alközponttal párhuzamosan egy irodai- gazdasági alközpont is megjelenik, amely a már működő és startup vállalkozások vonzásával, az önkormányzati feladatok területi áttelepítésének, átstrukturálásával, munkahelyteremtéssel serkenti a területen élők elhelyezkedését, és a kisebb kereskedelmi és szolgáltatói jelenléttel támogatja a kisvállalkozásokat. A szolnoki önkormányzat a tulajdonában lévő irodai funkciójú ingatlanok bérbeadásával, valamint a vállalkozói kör bevételeinek növekedésével újabb bevételi és majd újra felhasználható pénzügyi források keletkeznek, amelyek elosztásában a város fejlesztési elképzeléseinek megvalósítását támogatja.

Az irodaházak földszinti szintjein kisebb vendéglátó jellegű és szolgáltató egységek jelennek meg, amelyek az itt dolgozók és a városrész lakóinak igényeit is kiszolgálják. E funkciók révén az alközpont nem csupán munkahely, hanem kereskedelmi- és szolgáltató egység is.

Az Intézményi ellátottsága a környéknek kielégítő, ezért nem szükséges új intézményi funkciót kialakítani a tervezett alközpontban.

8.6. ELŐKÉPEK, KARAKTER

8.6.1. Városépítészeti, építészeti előképek

A franciaországi Noisy-le-Grand városában egy korábbi ipari terület átalakításával létrejött, fenntartható, közösségorientált városrészt alakítottak ki egy korábban elszigetelt, alulhasznosított városi zónából. Ez a tény hangsúlyos egyezőséget jelent Szolnok Déli és az újonnan létrejövő Déli áramlás nevű városrész kialakításával. Ez az előkép azt a szándékot erősíti meg, hogy lehetséges és érdemes azonos adottságokkal új funkciókat kialakítani, azokat a település szövetébe ágyazni, miközben a zöld infrastruktúra, helyi identitás és közösséget építő életminőség is kellő hangsúlyt kapnak. A példában a lakóépületek kisléptékű sorházak, közvetlen zöldkapcsolattal rendelkeznek, melyben minden lakóegység saját külső teret kapott, ez az építési modell a Déli áramlás területen változatos lakóegységek kialakításával fejlődik, és számos zöldsáv kialakításával olyan mikrotérségek jönnek létre, amely a társas kapcsolatok kialakulásának és fenntartásának egyik alappillére. A területet a Marne folyó menti zöldfolyosóhoz kapcsolták, így az ökológiai hálózatba is beágyazódik, ez szintén egyezőséget jelent a Tisza és annak természetes környezetével. A franciaországi *Prendre racine*, magyarul: *Gyökeret eresztetni* városi mottó is ezt a fejlesztési szándékot erősíti meg az új városnegyed kialakítása során.

31. ábra: *Prendre racine* előképe

Az írországi Wexford városában található vegyes lakástípusokat kínáló lakóépületek jól illenek a Horgony és Sodrás elnevezésű lakásmix koncepcióhoz. Alacsony építésű és közepes sűrűségű épületeivel, barátságos városi struktúrát teremtettek. Vegyes lakástípusaival vonzóvá vált a letelepedni szándékozó fiatalok és családok számára, ott jellemzően bérleti tulajdonban, míg Szolnok vonatkozásában vegyes tulajdonban állhat. A lakóterületekhez zöldfelületek és a Min Ryan Park kapcsolódik, amely a Tiszapart közeli természeti adottságokkal egyező.

32. ábra: Wexford, Killens előképe

Szintén írországi példa a Sandford Lodge, amely a Shay Cleary Architects kutatási projektjére épült meg. Ezzel Dublin első alacsony építettségű és nagy sűrűségű lakóépület fejlesztése készült el. Magas minőségű lakóépület-tervezés, tágas, privát és nyitott teraszokkal, magánkertekkel kiegészített jó fekvésű otthonokat teremtettek. Sokban azonos a tervezett szolnoki terület kihasználás, élhetőség és sűrűség tekintetében is.

33. ábra: Sandford előképe

A csehországi Olomouc városának közvetlen környezetében létrejött új városnegyed területileg közvetlenül illeszkedik a városhoz, annak meglévő úthálózatával teremtett közlekedési kapcsolatot, és meglévő közszolgáltatásai adják az alapvető ellátási igények biztosítását. Ez a városi szövethez való közvetlen illeszkedés mutat hasonlatosságot a Szolnok belvárosának közvetlen közelében kialakított új *Szolnok déli áramlása* nevű

városrészsel, amelynek környezete reagál a korábbi léptékre és az ehhez igazodó beépítéseivel, vonzó közttereivel igyekeznek elősegíteni a szomszédági kapcsolatokat és a közösséget.

34. ábra: Olomouc előképe

A budapesti GRAPHISOFT Információs Park induló adottságai az ipari területen lévő épületmaradványok, rendezetlen, elhanyagolt köztes térségek, valamint a Duna közelsége szolgált előképnek. Olyan términőséget teremtettek, amiben az épületegyüttes osztottságára és a tér átláthatóságára alapoztak, egyfajta belső teret képezve, amiből az egész épületegyüttes nyílik. Belső terei a funkcióknak megfelelő elrendezésével, berendezéseivel inspiráló és megnyugtató munkakörnyezetet teremtett.

8.6.2. Karakter

Az újonnan létrejövő építészeti karakterek a területen élők számára elsősorban érzelmi kötődéssel bírnak, míg külső szemlélők számára formai- és esztétikai élményt kínálnak. A területrész épületeinek magasságával dinamikus városi sziluettet képeznek, utcaképei harmonizálnak a területek elemeivel, külső terei interakcióra alkalmasak, együttesen változatos kialakítású, vonzó városrészt teremtenek.

A hosszú távon is élhető, jól működő városi alközpont egyedisége és helyszínei, a kapcsolódások kötődései révén válnak jól beazonosítható helyekké.

8.7. IDENTITÁS, LAKOSSÁG

8.7.1. Identitás

Találkozások legfontosabb színterei a városi közterek, ezért a fejlesztés alapvető célja egy többszintű, egymásra épülő térrendszer kialakítása. Ennek részei a privát és félprivát tömbbelső, amelyek elsősorban a lakóközösségek mindennapi használatát szolgálják, valamint a központi közösségi tér, amelyet a körülötte elhelyezkedő, funkcionálisan aktív zöldfelületek egészítenek ki. Ezek a terek nemcsak vizuálisan, hanem használatukban is összekapcsolódnak, így egy jól átjárható, élő közösségi hálót hoznak létre. A közösségi ház épületei szervesen illeszkednek ebbe a térrendszerbe. Kapcsolódnak a fő közösségi térhez és annak zöldfelületeihez, helyet adnak a közösségi, kulturális és szabadidős programoknak, amelyek a városrész életét folyamatosan pezsgésben tartják.

További cél, hogy az eddig kihasználatlan városrész új közösségi arculatot kapjon, mellyel olyan élettér jöjjön létre, ahol a fiatalok találkozhatnak, együttműködhetnek, közösségeket építhetnek, és ahol természetes módon alakulhatnak ki új kapcsolatok és kezdeményezések. A helyi közösségi élet újjáélesztése nemcsak a társadalmi kohéziót erősíti, hanem hosszú távon hozzájárul a fiatal lakosság megtartásához és Szolnok városi vitalitásának megőrzéséhez is.

8.7.2. Lakosság

Horgony és Sodrás az a két nagy, összesen 10 hektáros lakóterület, amely a fiatalok és az ide letelepedők számára kínál változatos alapterületű és elrendezésű, magán- és önkormányzati tulajdonú lakásokat.

A Horgony 7 hektáros lakóterületén, melynek lakossági aránya 96 fő/hektár 677 lakos befogadására alkalmas, elsősorban sorházas, induló- és ifjúsági lakástípusokban.

A Sodrás lakóterületen, melyet induló- és ifjúsági lakások alkotnak összesen 399 lakos számára nyújt férőhelyet. A 3 hektáros terület sűrűsége 133 fő/ hektár.

(30. melléklet)

9. TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV MÓDOSÍTÁS

A terv megvalósulása érdekében jelenleg hatályos Településszerkezeti Terven néhány helyen módosítására van szükség. (31. melléklet).

A két használatban lévő ipari terület most ipari gazdasági építési övezet (Gipe) besorolás alatt van. A terv szerint ez kisvárosias intenzitású lakó építési övezetre (Lk) módosul, amely lakófunkciók telepítését teszi lehetővé. A tervezett közösségi alközpont területe településközpont vegyes építési övezetre (Vt) módosul, így olyan települési szintű rendeltetést szolgáló épület elhelyezését, funkcióváltását teszi lehetővé, amelyek alapvetően nincsenek zavaró hatással a lakófunkcióra.

Az alulhasznosított ipari terület ipari gazdasági építési övezet (Gipe) besorolása helyett intézményi vegyes építési övezetbe (Vi) kerül áll, így irodai funkció létesíthető a területen.

A Tisza közelében elhelyezkedő zöldterület (Z) besorolásának a délnyugati része kisvárosias intenzitású lakó építési övezetre (Lk) településközpont vegyes építési övezet (Vt) felé bővülve közpark (Zkp) övezetre módosul. Az újonnan létrejövő kisvárosias intenzitású lakó építési övezetben (Lk) egy további közpark (Zkp) övezet kerül kialakításra.

A vonalas szerkezeti elemek tekintetében változás, hogy a jelenleg kijelölt közúti közlekedési terület övezet (Köu) alá eső Mártírok útja megszűnik és a létrejövő lakótömbök feltárását biztosító úthálózat kerül kialakításra, melyek a kisvárosias intenzitású lakó építési övezet (Lk) foglal magába.

Az engedélyezési terv szerint megvalósuló új híd területén az ipari gazdasági építési övezet (Gipe) közlekedési terület övezetre (Köu) módosul.

További területhasználati besorolást a Településszerkezeti tervben nem kell megváltoztatni.

A Tisza és ártere továbbra is vízgazdálkodási övezet- vízfelülete (Vv) és vízgazdálkodási övezet- árvízvédelem (Va) területet képez.

10. SZABÁLYOZÁS

10.1. SZABÁLYZÁSI KONCEPCIÓ

A diplomaterv által felvázolt koncepcionális elképzeléseit a környezetalakítási terv területére vonatkozó módosított szabályozási terv megvalósíthatósága biztosítja.

Az egyszerűsített építési szabályzat Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 12/2018. (V.11.) önkormányzati rendelete alapján készült. A szabályzat az Egyszerűsített Építési Szabályzat törzsszövegéből és a Szabályozási Tervlapból áll. (32. melléklet)

A közterületi rendszer kialakításának célja, hogy a rendezett tömbstruktúrával, a zöldfelületeknek és fasoroknak is helyet biztosító szabályozási szélességekkel gyalogos- és kerékpáros infrastruktúra jöhessen létre. A terület jelenlegi telekállományát és közterületi rendszerét a javasolt szabályozás módosítja.

Gyalogos feltáró utak kerültek kijelölésre a tömbök, tömbbelsők átszellőzése és a zöldinfrastruktúra hálózatossága, valamint az átjárhatóság, átláthatóság érdekében.

10.2. EGYSZERŰSÍTETT ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT

EGYSZERŰSÍTETT ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT

ELSŐ RÉSZ - ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK

1. Általános rendelkezések

1. §

- (1) Jelen szabályzat hatálya csak a jelölt területre terjed ki a Szabályozási Tervlapon
- (2) A SZÉSZ 1. mellékletének vonatkozó része a jelen rendelet 1. melléklete szerint módosul.
- (3) Jelen rendeletben a hatályos TÉKÁ-ban nem meghatározott kérdésekben és az országos érvényű jogszabályokban írtaknak megfelelően kell eljárni.

2. Közterületek és közhasználat elől el nem zárt területek alakítására vonatkozó előírások

2. §

- (1) Közhasználatú utak számára a szabályozási tervlapon meghatározott építési területet kell biztosítani.
- (2) Újonnan telepített közterületi fasor esetén legalább 2 méter széles, csapadékvíz szikkasztására alkalmas zöldfelületet kell létesíteni.
- (3) Új úthálózati elemek létesítése esetén a meglévő fasorok megtartandóak.

3. Közművek előírásai

3. §

- (1) Gondoskodni kell az új út építésénél és útrekonstrukciónál a tervezett közművek egyidejű kiépítéséről és a meglévő közművek szükséges egyidejű rekonstrukciójáról
- (2) A tervezett 12 méternél kevesebb szabályozási szélességű utcák alatt a közművek elhelyezését csak közös közműárókba fektetve szabad engedélyezni.
- (3) Új távhő vezetéket csak föld alatt szabad elhelyezni.

4. Zöldfelületek általános előírásai

4. §

- (1) A szabályozási tervlapon jelölt helyeken kötelezően előírt a fásítás.
- (2) A szabályozási tervlapon jelölt védendő fák és fasorok adottságként kell kezelni és az állományt új fák létesítésével bővítendő.
- (3) A szabályozási tervlapon jelölt „telken belüli beültetési kötelezettség” be kell tartani és őshonos fajokat kell létesíteni.

MÁSODIK RÉSZ RÉSZLETES ÖVEZETI ELŐÍRÁSOK

I. A beépítésre szánt építési övezetek részletes előírásai

5. Lakóterületek

5. §

- (2) Lk övezetben 4 méteres előkert kialakítása kötelező.
- (3) A Szabályozási Terven „Gyalogút” jelölt részeket közhasználat céljára időbeli korlátozás nélkül kell átadni.

(4) Lk 30 29434, Lk 30 29434, Lk 30 58655, Lk 30 59434 övezeti kóddal rendelkező telkeken személygépjármű elhelyezés céljából 1 szintes mélygarázs alakítható ki.

II. Beépítésre nem szánt építési övezetek részletes előírásai

6. Zöldterületek

6. §

(1) A szabályozási tervlapon jelölt védendő fák és fasorok adottságként kell kezelni és az állományt új fák létesítésével bővíteni.

(2) Zkp övezetben kerti berendezések, játszóeszközök helyezhetőek el.

1. melléklet: Szabályozási Terv (diplomaterv mellékletében található)

2. melléklet: Az építési övezetek és övezetek szabályozási határértékei

1. Beépítésre szánt területek:

Építési övezet	Beépítési mód	Legkisebb kialakítható telekterület	Beépítettség megengedett legnagyobb értéke	Legkisebb megengedett zöldfelület	Legnagyobb épületmagasság
Lk 30 12544	szabadonálló telepszerű	180 m ²	40%	50%	7,5
Lk 30 52544	zárt sorú	180 m ²	40%	55%	7,5
Lk 30 58544	zárt sorú	2000 m ²	40%	55%	7,5
Lk 30 58434	zárt sorú	2000 m ²	30%	60%	7,5
Lk 30 29434	szabadonálló általános	4000 m ²	30 %	60%	7,5
Lk 30 29544	szabadonálló általános	4000 m ²	40%	55%	7,5
Lk 30 59555	zárt sorú	4000 m ²	40%	45%	5,0-10,5
Lk 30 58554	zárt sorú	2000 m ²	40%	45%	7,5
Lk 30 29665	szabadonálló általános	4000 m ²	50%	35%	5,0-10,5
Lk 30 58655	zárt sorú	2000 m ²	50%	45%	5,0-10,5
Lk 30 57662	zárt sorú	1000 m ²	50%	35%	4,5
Lk 30 59434	zárt sorú	4000 m ²	30 %	60%	7,5

2. Beépítésre nem szánt területek:

Építési övezet	Beépítési mód	Legkisebb kialakítható telekterület	Beépítettség megengedett legnagyobb értéke	Legkisebb megengedett zöldfelület	Legnagyobb épületmagasság
Zkp	szabadonálló	-	5%	80%	4,5

11. ÖSSZEGZÉS

Szolnok városa komplex jövőképet fogalmaz meg, amely a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezet szempontjából is átfogó fejlődést céloz meg, célja a népességszám csökkenésének megállítása, új lakhatási lehetőségekkel és újabb munkahelyek biztosításával csökkentse az elvándorlást, elősegítse és támogassa a fiatalok helyben maradását és letelepedését, a családalapítást.

Déli városrészben a Tisza-part mentén húzódó lakó- és irodatömbök kialakításával reflektálok az önkormányzati fejlődési irányvonalakra, a városrészben található, főleg ipari zárványok felszámolásával. A Tisza folyó a területen halad át, így a víz és a természet közelség fontos koncepcionális és táji érték, ami javítja a lakosság életminőségét, lehetőséget biztosít a turizmus élénkítésére és számos szabadidős tevékenység végzésére.

A területen belüli úthálózat több ponton a folyó és árterével való közvetlen találkozást teremti meg, és összekötést biztosít a Belvárossal a Tiszaparti-sétányon keresztül. A gyalogos-és kerékpárút hálózat az alternatív és fenntartható közlekedést támogatja, jelentős közlekedésbiztonsági tényező is, mivel olyan forgalomcsillapított területet hoztam létre, amely a gépjárműforgalomtól részben elkülönítetten, gyalogos- és kerékpárbarát közlekedési- és városhasználati rendszert működtet.

A meglévő koros faállományt az újonnan épített fasorok, facsoportok és más növényársulások bővítik, átláthatóságukkal összefüggő térélményt teremtenek, valamint természetes térelválasztóként működnek a területeken belül.

Az ipartörténeti értékkel bíró tömbösített ingatlan átalakításával, kulturális attrakciók befogadására alkalmas tér formálódik, közösségi funkciók teremődnek a városrész alközpontjában. A térrész fontos arculati elem, kínálatával ösztönzi az emberek interakcióit, növeli a helyi identitást, a lokálpatriotizmus erősítését, és az emberek aktív közösségé formálódásának háttere.

A célszerű területhasználattal az épített elemek összhangba kerültek egymással, változatos és differenciált térfunkciók, karakteres és a területbe illeszkedő utcaképek alakultak ki. Szerkezetileg és funkcionálisan meghatározó értékűvé vált Szolnok déli áramlása, amelyekre a jövőbeli fejlesztéseket építeni lehet.

12. IRODALOMJEGYZÉK

Tervi előzmény:

IVS, 2013 - Szolnok Városfejlesztési stratégia 2013

IVS, 2020 - Szolnok integrált városfejlesztési stratégiája 2017 2020 évi aktualizálása 2015/2017.(IX.28.) rendelettel jóváhagyott munkarészek / 2020. (XII.8.) határozat szerinti módosítása.

JNSZ 2020 - Helyzetelemzés Jász-Nagykun-Szolnok megye

SZESZ - Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének 12/2018. (V.11.) önkormányzati rendelete - a Szolnoki Építési Szabályzatról és Szabályozási Tervről Hatály: 2024.IX.30.

SZMJVFMVMT - Szolnok Megyei Jogú Város Fenntartható Városi Mobilitási Terve 024 SUMP.

SZTFK - Szolnok Településfejlesztési koncepciója 2014 - 2020 évi aktualizálása 215/2014.(IX.25.) rendlettel jóváhagyott - Munkarészek 94/2020. (xII.8.) határozatszerinti módosítása - Módosításokkal egybeszerkesztett dokumentáció - 2020 december.

TAK, 2017 - Szolnok Város Településképi Arculati Kézikönyve

VÁTERV95, 2015 - Szolnok, Településrendezési Tervek Felülvizsgálata és 2015 évi rész módosítása 8. szakági javaslatok jóváhagyandó dokumentáció.

VÁTERV95, 2022 - Szolnok város településrendezési tervek Csáklya úti híddal kapcsolatos 2022.évi rész módosítása - egyszerűsített eljárással - egyeztetési dokumentációi 2023. március hó.

Online források:

INT-01 - Arcanum honlapja - <https://maps.arcanum.com/hu/> (megtekintve: 2025. február)

INT-02 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció <https://www.parlament.hu/irom39/13094/13094.pdf> (megtekintve: 2025. február)

- INT-03** - francia példa - <https://www.mfr-architectes.com/projets/prendre-racine/?utm>
(megtekintve: 2025. augusztus)
- INT-04** - magyar példa -<https://www.epstudio.hu/munkak/graphisoft-park-kozponti-epulet> (megtekintve: 2025. augusztus)
- INT-05** - ír példa 1 - <https://www.sca.ie/post/kileens-housing-development-co-wexford-shay-cleary-architects-cullen-payne-architects?utm> (megtekintve: 2025. augusztus)
- INT-06** - ír példa 2 - <https://archello.com/project/the-residences-sandford-lodge>
(megtekintve: 2025. augusztus)
- INT-07** - cseh példa - <https://perspektiv.cz/en/project/attractive-living-residential-area/>
(megtekintve: 2025. augusztus)
- INT-08** - tervezett híd - <https://www.szoljon.hu/helyi-kozelet/2025/01/csaklya-uti-hid-szolnok-vegpontok> (megtekintve: 2025. május)

13. ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra:	Elhelyezkedés	6
2. ábra:	Lehatárolás	7
3. ábra:	Szolnok városának területi növekedése, fejlődése	9
4. ábra:	Országos fejlesztési és területfejlesztési koncepció	11
5. ábra:	Szolnok fejlesztéseinek összefoglalása városrészenként	16
6. ábra:	Településszerkezeti terv kivágat	17
7. ábra:	Helyi építési szabályzat kivágat	17
8. ábra:	Szabályozási tervben meghatározott besorolás	18
9. ábra:	Vándorlás mértéke szolnoki járás településein	20
10. ábra:	Szolnok lakónépességének és állandó népességének változása	21
11. ábra:	Szolnok korfája	21
12. ábra:	Szolnok városrészeinek népességváltozása	23
13. ábra:	Szolnok lakásállománya és lakások átlagos alapterülete	24
14. ábra:	Szolnok önkormányzati lakásállománya	25
15. ábra:	POI-k és népesség térbeli megoszlása	25
16. ábra:	Szolnok közlekedési infrastruktúrája	30
17. ábra:	Szolnok személygépkocsis- és közösségi közlekedése	32
18. ábra:	Szolnok főúthálózatának forgalma	33
19. ábra:	Szolnok zöldfelületi rendszere	43
20. ábra:	Szolnok vízrajza	44
21. ábra:	Városrészek területhasználata	45
22. ábra:	SWOT analízis	49
23. ábra:	Probléma - terület – példa	50
24. ábra:	Probléma - ipari épületek – példa	51
25. ábra:	Tisza-part közkedvelt gyalogos- és kerékpáros sétányai	52
26. ábra:	Célrendszer	54
27. ábra:	Szolnok déli áramlása – logó	55
28. ábra:	Zóna elnevezések	58
29. ábra:	Megtartandó épületek – példa	59
30. ábra:	Bontandó ipari épületek – példa	59
31. ábra:	Prendre racine előképe	67
32. ábra:	Wexford, Killens előképe	68
33. ábra:	Sandford előképe	68
34. ábra:	Olomouc előképe	69

A forrásmegjelöléssel nem rendelkező ábrák saját szerkesztésűek.

14. MELLÉKLET JEGYZÉK

1. melléklet: Lehatárolás
2. melléklet: Funkcióvizsgálat: nevelési- és oktatási intézmények
3. melléklet: Községi közlekedési infrastruktúra
4. melléklet: Kerékpáros infrastruktúra
5. melléklet: Engedélyezési terv a tervezett Csáklya úti hídról
6. melléklet: Közműellátottság vizsgálat
7. melléklet: Zöldfelületi vizsgálat
8. melléklet: Zöld infrastruktúra
9. melléklet: Funkcióvizsgálat
10. melléklet: Jelenlegi funkciók
11. melléklet: Karaktervizsgálat
12. melléklet: Épített környezeti területi védelmek
13. melléklet: Épületállomány
14. melléklet: Problématérkép
15. melléklet: Értéktérkép
16. melléklet: Koncepció javasolt funkció- és kapcsolatrendszere
17. melléklet: Bontási javaslat
18. melléklet: Javasolt szerkezeti- és területhasználati változások
19. melléklet: Környezetalakítási terv
20. melléklet: Látványtervek
21. melléklet: Térszerkezet elnevezésekkel
22. melléklet: Jelenlegi úthálózat
23. melléklet: Tervezett úthálózat
24. melléklet: Távolságok
25. melléklet: Parkolás
26. melléklet: Tervezett zöldinfrastruktúra
27. melléklet: Tervezett funkciók
28. melléklet: Épületfunkciók
29. melléklet: Lakásmix
30. melléklet: Lakosság
31. melléklet: Településszerkezeti terv módosítás
32. melléklet: Szabályozási koncepció

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat / diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.2. sz. melléklete: Nyilatkozat a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió nyilvános hozzáféréseiről és eredetiségéről (módosítva: 2025. október 16.)

NYILATKOZAT

diplomadolgozat nyilvános hozzáféréseiről és eredetiségéről

A hallgató neve: Előd Eszter

A Hallgató Neptun kódja: C9WJBH

A dolgozat címe: Szolnok Déli városrészében új alközpont létrehozása
– Szolnok déli áramlása

A megjelenés éve: 2025

A konzulens intézetének neve: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Budai Campus

A konzulens tanszékének a neve: Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet,

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹ egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem. Továbbá kijelentem, hogy a dolgozat elkészítése során alkalmazott mesterséges intelligencia-eszközök (pl. szöveggenerálás, nyelvi javítás, fordítás, adatelemzés) használata nem helyettesítette a saját kutatási és alkotói munkámat, azok alkalmazását a források között vagy a módszertani részben feltüntettem, és a szakmai-etikai elvárásoknak megfelelően jártam el.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után

nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: 2025 év 11 hó 5 nap

Előd Eszter

Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

NYILATKOZAT

Előd Eszter (név) (hallgató Neptun azonosítója:C9WJBH) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a diplomadolgozatot¹ áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*3}

Kelt: 2025 év 11 hó 8 nap

Teremy Viktória PhD
belső konzulens

---

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendó.

³ A megfelelő aláhúzendó.

Hallgatók, doktoranduszok nyilatkozata mesterséges intelligencia (MI) alkalmazásáról

1. Általános adatok

Hallgató neve:	Előd Eszter
Neptun-kódja:	C9WJBH
Képzési szint (a megfelelőt jelölje X-szel):	☐ BSc/BA ☒ MSc/MA ☐ Doktori (PhD) ☐ Egyéb: .....
Tantárgy neve/kódja*:	Diplomatervezés 2. TETTD024N
A munka címe:	Szolnok Déli városrészében új alközpont létrehozása- Szolnok déli áramlása

* doktori értekezés esetén nem kitöltendő

2. Nyilatkozat az MI használatáról

Alulírott, etikai felelősségem teljes tudatában az alábbi nyilatkozatot teszem:

(Kérjük, válasszon egyet az alábbi lehetőségek közül!)

A) Nem alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.

(Amennyiben ezt jelölte, a további táblázatok kitöltése nem szükséges.)

B) Alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.

(Kérjük, töltsse ki a vonatkozó táblázatokat!)

3. A mesterséges intelligencia használatának részletezése

I. TÁBLÁZAT: Asszisztensi vagy kisebb mértékű felhasználás (pl. fordítás, nyelvi korrektúra, ötletelés stb.)

(Ezen felhasználások esetében a konkrét promptok és válaszok csatolása nem szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott MI-eszköz neve és verziója	Érintett rész (ha nem a szöveg egészére vonatkozik)

II. TÁBLÁZAT: Jelentős tartalmi hozzájárulás (pl. egy teljes ábra vagy egy hosszabb szövegrész generálása)

(Ezekben az esetekben a felhasznált kulcsfontosságú promptok és az MI által adott nyers válaszok dokumentálása és a munka mellékletében való csatolása szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott MI-eszköz neve, verziója, elérhetősége	Az érintett fejezet / ábra / táblázat pontos sorszáma	A prompt-naplót tartalmazó melléklet bejegyzésének sorszáma

3/A. Oktató által előírt kiegészítő szabályok (ha vannak)

Amennyiben az adott tantárgy oktatója vagy témavezetője az MI-eszközök használatára vonatkozóan külön szabályokat vagy elvárásokat határozott meg, kérjük, az alábbi mezőben foglalja össze ezeket:

Pl. az MI használatának tilalma bizonyos feladattípusokra; csak konkrét eszköz használata engedélyezett; eltérő hivatkozási elvárások; dokumentációs forma stb.

Oktató vagy témavezető által előírt szabályok:

.....
.....
.....
.....

4. Minden hallgatóra vonatkozó nyilatkozat:

Kijelentem, hogy az MI által esetlegesen generált tartalmakat minden esetben kritikailag felülvizsgáltam, szerkesztettem és a munkába illesztettem. A leadott munka minden eleméért, annak eredetiségéért és tudományos helytállóságáért teljes körű felelősséget vállalok. Tudomásul veszem, hogy a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem a benyújtott munkát mesterséges intelligencia detektorral ellenőrizheti, és eljárást kezdeményezhet, amennyiben a nyilatkozatom valótlan vagy hiányos.

Kelt: Budapest 2025. 10 hó 8 nap

.....
Ela Ester

Hallgató aláírása

.....
[Handwritten Signature]

Konzulens/Témavezető aláírása